ზეიმობს ხალხი, საბჭოთა

საბჭოთა გმირი კოსმონავტები ვარსკვლავეებში საუბრობენ

— კოსმოსში შეხვედრამდე, მეგობარო, — ეუბნება პავლე რომანიხ-ძე ანდრიანს. — გავალ ორბიტაზე — მიცქირე.

ფოტო ა. სერგეევისა.

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 43-ე წელი | № 191 (12399) | სამშაბათი, 14 აგვისტო, 1962 წ. | ფასი 2 კაპ.

მადლობა კოსმოსური ხომალდების შემქმნელებს

მოსკოვი, 13 აგვისტო. (საკდესი). საბჭოთა კოსმონავტებმა ა. გ. ნიკოლაევმა და პ. რ. პოპოვიჩმა 13 აგვისტოს კოსმოსური ხომალდებიდან „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“, რომლებიც ჯგუფურ ფრენას ახორციელებენ კოსმოსში, გადმოსცეს შემდეგი რადიოგრამა:

საბჭოთა მეცნიერებს, კონსტრუქტორებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებსა და მუშებს.

ძვირფასო ამხანაგებო! გულწრფელ მადლობას გიძღვნით შესანიშნავი კოსმოსური ხომალდების შექმნისათვის და გასაფრენად ჩვენი საუცხოო მომზადებისათვის. გისურვებთ შემდგომ წარმატებებს შრომაში ჩვენი საყვარელი სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

კოსმონავტი-მფრინავები ნიკოლაევი, პოპოვიჩი.

ავღანეთის მეფის მუჰამედ ზაჰირ შაჰის მისალმება

მის აღმატებულებას სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ნ. ს. ხრუშჩოვს.

ძვირფასო პრემიერ-მინისტრო!

გმადლობენ რა თქვენს ლამაზ და სტუმართმოყვარე ქვეყანაში, მე მოხარული ვარ გეძღვნა თქვენს აღმატებულებას და თქვენი მეშვეობით სსრ კავშირის ხალხს და მეცნიერებს, აგრეთვე კოსმონავტებს მაიორ ნიკოლაევს და პოდპოლკოვნიკ პოპოვიჩს ჩემი გულწრფელი მილოცვა.

დარწმუნებული ვარ, რომ ეს წარმატება იქნება ახალი ნაბიჯი ადამიანის მიერ კოსმოსის ათვისების გზაზე და სამსახურს გაუწევს მშვიდობის მიზნებს, აგრეთვე კაცობრიობის ცოდნათა პროგრესს.

მუჰამედ ზაჰირ.

იალტა, 1341 წლის 21 ასადი. (1962 წლის 12 აგვისტო).

ეკრანზეა კოსმოსი

როგორც კი ეთერში გაისმა საზეიმო ხმა, რომელმაც მთელ მსოფლიოს აცნობა საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალი ბრწყინვალე გამარჯვება კოსმოსის დაპყრობასა და ათვისებაში, მილიონობით ცისფერი ეკრანი აინთო ყველა იმ ქალაქში, ოლქსა და სოფელში, რომლებიც ცენტრალური ტელევიზიის გადაცემებს იღებენ.

სატელევიზიო ახალი ამბების პირველივე სპეციალურმა გადმოშვებამ გააცნო საბჭოთა ადამიანებს დღეანდელი დღის გმირი მაიორი ანდრიან გრიგოლის-ძე ნიკოლაევი. ეკრანიდან მაყურებლებს უმზერდა იმ ადამიანის ფიზიკური, ბბნე სახე, რომელსაც სამშობლომ, პარტიამ, ხალხმა მიანდო ახალი გზის გაკვალვა კოსმოსის უნაპირო სივრცეებში.

მაყურებლებმა ნახეს კოსმონავტ-3-ის ათობით ფოტოგრაფია. აი ის თავის სახლშია, ამზადებს უცოლშვილო კაცის უბრალო სადილს. მეორე სურათში კოსმონავტი, რომელსაც კოვბოური აცვია, დაყრდნობია ბარაპეტს ბორკის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკში. ანდრიან ნიკოლაევი სპორტული წვრთნის დროს ჰიმავს შტანგას, ასოლუტს მარათონულ რბოლას საკირითო ველოსიპედით.

ხოლო გაფრენის დაწყებიდან რამდენიმე საათის შემდეგ მილიონობით ადამიანმა ჩვენს ქვეყანაში და მის ფარგლებს გარეთ დაინახეს დაუვიწყარი კადრები — ვიდეომაგნიტურ ფიზზე ჩაწერილი პირდაპირი რეპორტაჟი კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ კაბინიდან. ეკრანზე მკაფიოდ ჩანს კოსმონავტის სახე. მშვიდი, გამარჯვებული დარწმუნებული, გულადი ადამიანი გულისყურით ასრულებს დავალებას. ჩვენ ყოველივე ამას ვხედავთ, ვხედავთ სწორედ იმ მომენტში, როცა უმაღლესთო კოსმოსური რეისი მიმდინარეობს.

ანდრიან ნიკოლაევი ხელს კიდებს ბორტის ჟურნალს. ეს სიგანი, რომელიც სავსებით წონადია დედამიწის პირობებში, ახლა არ უგონებს ადამიანს, ცდილობს გაუსწლტეს ხელიდან, ცურავს კაბინაში.

მეორე კოსმოსური დღე. მთელი მსოფლიო კვლავ რეპროდუქტორებს მისჯდომია. ეთერში ახალი ძნიშვნელოვანი ცნობაა. ორბიტაზეა კოსმონავტი-4. და აი ნახევარი საათიც არ იყო გასული, რომ ცენტრალურმა ტელევიზიამ უშუალოდ კოსმოსიდან გადმოსცა პავლე რომანის-ძე პოპოვიჩის მოლიბარე სახე.

ოთხი წუთის განმავლობაში მიმდინარეობდა მსოფლიოს სატელევიზიო პრაქტიკაში ეს უპრეცედენტო გადაცემა. დიახ, არავითარი ეჭვი არ შეიძლება არსებობდეს, — გმირი კოსმონავტი საუცხოოდ გრძნობს თავს. მისი სიმშვიდე, სიმტკიცე გადაეცა ყველას, ვინც კი ნახა ტელეგადმორეკა.

ღრუბლით გაისმა ტელეფონის ზარი ქენედიდან. ევროპის სატელევიზიო სისტემის „ევროტელევიზიის“ კოორდინატორმა (რომელიც ევროპიანებს დასავლეთ ევროპის ქვეყნებს) გადმოსცა ცნობა, რომ სისტემაში შემავალი ყველა ქვეყნის სატელევიზიო მიმღებები კარგად იღებენ ცენტრალური საბჭოთა ტელევიზიის კოსმოსურ გადაცემებს, რომელთა რეტრანსლიაციას ჰელსინკის მეშვეობით ხდება.

„სატელევიზიო ახალი ამბების“ სპეციალურ გამოშვებათა გადაცემა წარმოებდა მთელი 12 აგვისტოს განმავლობაში. უდიდესი ინტერესით მილიონობით ადამიანმა ჩვენს ქვეყანაში და მის საზღვრებს იქით მოსმენია ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვის სიტყვა კოსმონავტ-4-თან. ნიკიტა სერგის-ძის და პოდპოლკოვნიკ პოპოვიჩის ხმების ჩანაწერის გადაცემა ხდებოდა კოსმოსურ ხომალდიდან მორიგი პირდაპირი გადაცემის მომენტში.

12 აგვისტოს სულ გადაიცა ხუთი პირდაპირი სატელევიზიო გადაცემა კოსმოსიდან. (საკდესი).

ცენტრალური ტელევიზიის ხუთი გადაცემა

ანდრიან ნიკოლაევის პასუხი სკოტ კარპენტერს

მოსკოვი, 12 აგვისტო. (საკდესი). ამერიკელი კოსმონავტის სკოტ კარპენტერის წერილი საბჭოთა კოსმონავტ ანდრიან ნიკოლაევისადმი, რომელიც მიღებულ იქნა მოსკოვში ასოშიეიტედ პრესის საგენტოს მეშვეობით, გადგზავნა კოსმოსურ თანამგზავრ ხომალდზე „აღმოსავლეთი-3“.

მაიორმა ნიკოლაევმა მადლობა გადაიხადა ამ ცნობისათვის და ითხოვა მისი სახელით მადლობა გადაუხადონ მისალმებისათვის კაპიტან-ლეიტენანტ კარპენტერს.

ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვი

ულოცავს კოსმოსურ ძმებს

ამხანაგებს ნიკოლაევსა და პოპოვიჩს

13 აგვისტოს ნ. ს. ხრუშჩოვმა შემდეგი რადიოგრამა გაუგზავნა საბჭოთა კოსმონავტებს ამხანაგ ანდრიან გრიგოლის-ძე ნიკოლაევსა და ამხანაგ პავლე რომანის-ძე პოპოვიჩს:

„ახლა, როცა თქვენ, ძვირფასო ანდრიან გრიგოლის-ძეო, დაამთავრეთ ორი დღეღამის ფრენა, თქვენ კი, ძვირფასო პავლე რომანის-ძეო, დაამთავრეთ ერთი დღეღამის ფრენა დედამიწის გარშემო, ერთხელ კიდევ გილოცავთ და გულით გეხვევით.

გისურვებთ წარმატებით შეგესრულებინოთ ფრენის დასახული პროგრამა და მშვიდობით დაბრუნებულიყოთ მიწაზე. ნ. ხრუშჩოვი“.

1962 წლის 13 აგვისტო“.

ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვის მისალმების პასუხად ამხანაგებმა ნიკოლაევმა და პოპოვიჩმა ხომალდებიდან „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ რადიოთი გადმოსცეს:

„მადლობას ვუძღვნი ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვს გულთბილობისა და მზრუნველობისათვის, მოლოცვისათვის. ყოველ ღონეს ვიხმარ, რომ მთლიანად შევასრულო ფრენის დავალება. ნიკოლაევი“.

„გადაეცით ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვს დიდი გულითადი მადლობა. მთელ ძალღონეს მოვახმარ იმას, რომ შევასრულო დასახული ამოცანა, ვიყო ჯანმრთელი და უვნებელი. ყველაფერს გავაკეთებ, ყველაფერს გავაკეთებ. პოპოვიჩი“.

სალამი კომუნიზმის მშენებლებს კოსმოსიდან

მოსკოვი, 13 აგვისტო. (საკდესი). დღეს მიღებულია შემდეგი რადიოგრამა კოსმონავტი მფრინავების ა. გ. ნიკოლაევისა და პ. რ. პოპოვიჩისაგან:

მოსკოვი, კრემლი.

მოვახსენებთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს, საბჭოთა მთავრობას და პირადად ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვს:

განვაგრძობთ ფრენას დავალების თანახმად. თავს კარგად ვგრძნობთ. ხომალდები ჩვენს ნებას ემორჩილებიან. გვახარებს სამშობლოს ზრუნვა. სალამი კომუნიზმის ყველა მშენებელს კოსმოსიდან.

კოსმონავტები ნიკოლაევი, პოპოვიჩი.

შევარდენი და მთის არწივი კოსმოსში

კოსმონავტები ანდრიან ნიკოლაევი და პავლე პოპოვიჩი 13 აგვისტოს დილით ერთმანეთს ესაუბრებოდნენ რადიოთი.

კოსმონავტი პოპოვიჩი: „შევარდენო, მთის არწივი ვარ. კარგად მესმის თქვენი. ტემპერატურა 18 გრადუსია. ტენიანობა 65 პროცენტი. როგორ გამიგეთ?“.

კოსმონავტი ნიკოლაევი. „მთის არწივო, შევარდენი ვარ, გაგიგეთ. ჩემთან ყველაფერი რიგზეა. ტემპერატურა 15 გრადუსია, ტენიანობა 65 პროცენტი. თავს ჩინებულად ვგრძნობ. კარგად მეძინა“.

კოსმონავტი პოპოვიჩი: „მთის არწივი ვარ. განწყობილება ჩინებული მაქვს. კარგად გამოვიძინე, თავს შესანიშნავად ვგრძნობ“.

სასიხარულო ცნობები კოსმოსიდან

საკდესის ცნობა

12 აგვისტო, 18 საათი და 30 წუთი

12 აგვისტოს 18 საათისა და 30 წუთისათვის მოსკოვის დროით თანამგზავრი ხომალდები „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ ჯგუფურ ფრენაში იყვნენ შვიდსაათნახევარს და ხუთჯერ შემოუარეს დედამიწას. კოსმოსურმა ხომალდმა „აღმოსავლეთი-3“, რომელშიც ამხანაგი ნიკოლაევი იმყოფება, ამ დროისათვის უკვე 21-ჯერ შემოუარა დედამიწას და 850 ათას კილომეტრამდე გზა გაიარა.

საბჭოთა კოსმონავტები განაგრძობენ მეცნიერულ კვლევას გაშვების მიზნების შესაბამისად. ტელევიზიური ინფორმაცია კოსმოსური ხომალდების აგრეგატებისა და სისტემების მუშაობის შესახებ და მეცნიერული ხელსაწყოების ჩვენება რეგულარულად მოდის ხომალდებიდან „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ სახმელეთო მიმღებ პუნქტებში და დაუყოვნებლივ გადაეცემა საკოორდინაციო-გამომთვლელ ცენტრს დასამუშავებლად.

კოსმონავტები ამხანაგები პოპოვიჩი და ნიკოლაევი 12 აგვისტოს თავისუფლდებოდნენ საკიდი სისტემისაგან, ტოვებდნენ სავარძლებს და ასრულებდნენ ფრენის პროგრამით გათვალისწინებულ სამუშაოს.

ორივე კოსმონავტი კვლავ ჩინებულად გრძნობს თავს. ამხანაგებს ნიკოლაევსა და პოპოვიჩს აუჩქარებელი პულსი აქვთ 65-70-ის ფარგლებში. ტემპერატურა ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ კაბინაში ცელსიუსის 17 გრადუსია და ხომალდის „აღმოსავლეთი-4“ კაბინაში ცელსიუსის 24 გრადუსი, ჰაერის წნევა და ტენიანობა ნორმალურია. კოსმონავტებს ნიკოლაევსა და პოპოვიჩს კვლავ აქვთ ერთმანეთს შორის ორმხრივი რადიოკავშირი.

22 საათი

12 აგვისტოს 22 საათისათვის მოსკოვის დროით თანამგზავრმა ხომალდმა „აღმოსავლეთი-3“ 24-ზე მეტჯერ შემოუარა დედამიწას და დაახლოებით 970 ათასი კილომეტრი იფრინა კოსმოსში. თანამგზავრმა ხომალდმა „აღმოსავლეთი-4“ 8-ზე მეტჯერ შემოუარა დედამიწას და 800 ათას კილომეტრზე მეტი გზა გაიარა

კოსმონავტების ამხანაგების ნიკოლაევისა და პოპოვიჩის ჯგუფური კოსმოსური ფრენა თანამგზავრი ხომალდებით „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ გრძელდება.

ხომალდების „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ ორბიტების ელემენტები 12 აგვისტოს 21 საათისათვის შეადგენდა შესაბამისად:

ბრუნვის პერიოდი 88,2 წუთს და 88,3 წუთს.

მაქსიმალური დაშორება დედამიწის ზედაპირიდან 227,6 კილომეტრს და 234,1 კილომეტრს.

— მინიმალური დაშორება დედამიწის ზედაპირიდან 176,7 კილომეტრს და 177,9 კილომეტრს.

საბჭოთა კავშირის კოსმონავტი მფრინავი მაიორი ა. გ. ნიკოლაევი ხომალდის მაკეტში მორიგი ხანგრძლივი გარჯიშის შემდეგ.

ფოტო ვ. ეიხარენკოსი. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

— ორბიტის სიბრტყის დახრილობა ეკვატორისადმი 64 გრადუსსა და 59 მინუტს და 64 გრადუსსა და 57 მინუტს.

კოსმონავტებმა ამხანაგებმა ნიკოლაევმა და პოპოვიჩმა მთლიანად შეასრულეს კვლევის პროგრამა, რაც მათ დავალებული ჰქონდათ 12 აგვისტოსათვის.

კოსმონავტები ჩინებულად გრძნობენ თავს. ამხანაგმა პოპოვიჩმა კარგად გადაიტანა გადატვირთვის ზემოქმედება ორბიტაზე გასვლის უბანზე, არ დაუკარგავს შრომისუნარიანობა და განუწყვეტლივ დამჭერებული აქვს კავშირი დედამიწასთან. ხანგრძლივი კოსმოსური ფრენის პირობებში იგი ისევე კარგად გრძნობს თავს, როგორც ამხანაგი ნიკოლაევი. კოსმონავტებს მტკიცედ აქვთ დამყარებული კავშირი დედამიწასთან და ერთმანეთთან დანიშნულ დროს.

ორივე კოსმონავტი ზუსტად იცავს მათ კოსმოსური ფრენისათვის დაწესებულ დღის განრიგს. 12 აგვისტოს ამხანაგებმა ნიკოლაევმა და პოპოვიჩმა მადიანად ისადილეს და ივახშმეს.

გაზომვათა ობიექტური მონაცემები ცხადყოფენ კოსმონავტთა ჩინებულ მდგომარეობას. ამხანაგ ნიკოლაევის მაჯისცემის სიხშირე 64-72-ის ფარგლებშია. ამხანაგ პოპოვიჩის მაჯისცემის სიხშირე გაუვანის უბანზე და უწონობის მდგომარეობაში გადასვლისას დროებით გაიზარდა 102-104-მდე, შემდგომ სწრაფად დაეცა და შეჩერდა 60-72-ის ფარგლებში.

ორივე კოსმონავტის სუნთქვის სიხშირე 15-19-ია.

ორივე კოსმონავტი ფრენის დროს რამდენჯერმე თავისუფლდებოდა საკიდი სისტემისაგან, ტოვებდა თავიანთ სავარძლებს და ასრულებდა საჭირო სამუშაოებს და პროგრამით გათვალისწინებულ ექსპერიმენტებს.

ორივე კოსმონავტის გამოსახულებანი, რომლებსაც გადმოსცემენ თანამგზავრ ხომალდებზე „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ დადგმული სატელევიზიო კამერები, არაერთხელ იყო ტრანსლირებული ცენტრალური და ინტერნაციონალური ტელევიზიის მიერ უშუალოდ კოსმოსური ხომალდებიდან.

პროგრამის შესაბამისად კოსმონავტ ნიკოლაევს 21 საათიდან და კოსმონავტ პოპოვიჩს 21 საათსა და 30 წუთიდან მოსკოვის დროით ეძინათ.

ამხანაგმა პოპოვიჩმა გადმოსცა თხოვნა მისი სახელით მიეულოცონ ფეხბურთელთა გუნდს „შახტიორს“ საბჭოთა კავშირის თასის მოგება.

13 აგვისტო, 6 საათი

თანამგზავრი ხომალდების „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ ჯგუფური კოსმოსური ფრენა გრძელდება. 13 აგვისტოს 6 საათისათვის მოსკოვის დროით თანამგზავრმა ხომალდმა „აღმოსავლეთი-3“ 29-ჯერ შემოუფრინა დედამიწას, გაიარა დაახლოებით 1 მილიონ 200 ათასი კილომეტრი გზა, რაც სამჯერ და მეტად აღემატება მანძილს დედამიწიდან მთვარემდე. თანამგზავრმა ხომალდმა „აღმოსავლეთი-4“ გაიარა 530 ათას კილომეტრზე მეტი და 18-ჯერ შემოუფრინა დედამიწას.

კოსმონავტების ძილის დროს, რაც გრძელდებოდა 4 საათსა და 30 წუთამდე მოსკოვის დროით, ხომალდების ხელსაწყოთა მუშაობა ხორციელდებოდა ავტომატურად და ტელემეტრიის სისტემის კონტროლს ეკვემდებარებოდა. ამავე დროს ხორციელდებოდა კონტროლი მძინარე კოსმონავტთა მდგომარეობისადმი. თანამგზავრი ხომალდების „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ ყველა ხელსაწყო და აგრეგატი ნორმალურად მუშაობს. კოსმონავტები ჩინებულად გრძნობენ თავს.

გამოღვიძების შემდეგ კოსმონავტებმა ამხანაგებმა ნიკოლაევმა და პოპოვიჩმა ფიზიკურად ივარჯიშეს, ისაუზმეს და დაიწყეს 13 აგვისტოსათვის დაგეგმილი პროგრამის შესრულება.

კოსმონავტი მფრინავი პ. რ. პოპოვიჩი.

ფოტო ვ. ეიხარენკოსი. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

კოსმონავტების კავშირი დედამიწასთან და ერთმანეთთან გრძელდება ჯგუფური კოსმოსური ფრენის პროგრამის შესაბამისად.

8 საათი

13 აგვისტოს 8 საათისათვის მოსკოვის დროით თანამგზავრი ხომალდი „აღმოსავლეთი-3“ განაგრძობდა თავის 31-ე შემოვლას დედამიწის გარშემო, გაიარა დაახლოებით 1 მილიონ 250 ათასი კილომეტრი. თანამგზავრმა ხომალდმა „აღმოსავლეთი-4“ 14-ჯერ და მეტჯერ შემოუფრინა დედამიწას, გაიარა დაახლოებით 590 ათასი კილომეტრი.

კოსმონავტებმა ამხანაგებმა ნიკოლაევმა და პოპოვიჩმა გადმოსცეს, რომ კარგად ეძინათ და საუცხოოდ გრძნობენ თავს. ძილის დროს ორივე კოსმონავტის მაჯისცემა დაახლოებით 60 იყო. კოსმოსური ხომალდების აპარატურა უნაკლოდ მუშაობს.

დილის საათები კოსმონავტებმა მიუძღვნეს მეცნიერულ დაკვირვებებს, ფიზიოლოგიურ და ვესტიბულარულ შემოწმებას და ფსიქოლოგიურ ტესტებს. კოსმონავტმა ნიკოლაევმა, რომლის ფრენა უკვე თითქმის ორი დღე-ღამეა გრძელდება, და კოსმონავტმა პოპოვიჩმა, რომელიც 21 საათია ფრინავს კოსმოსში, მთლიანად შეინარჩუნეს თავიანთი შრომისუნარიანობა და ჩარმატებით ასრულებენ ფრენის პროგრამას.

კოსმოსური ხომალდების „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ ჯგუფური ფრენა გრძელდება.

ნ. ს. ხრუშჩოვი და ლ. ი. ბრეჟნევი

ვიზიტად იყვნენ ავღანეთის მეფესთან

იალტა, 13 აგვისტო. (საკდესი). დღეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ს. ხრუშჩოვი და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ლ. ი. ბრეჟნევი ვიზიტად იყვნენ მის უდიდებულესობასთან მუჰამედ ზაჰირ შაჰთან, ავღანეთის მეფესთან, რომელიც ყირიმის სამხრეთ ნაპირზე ისვენებს.

ავღანეთის მეფემ ნ. ს. ხრუშჩოვის და ლ. ი. ბრეჟნევის პატივსაცემად სადილი გამართა.

ზეცას ეპაპობს ორი საბჭოთა ხომალდი

ციური ძმები — ჩვენი სიამაყე და დიდება!

სასიხარულო ცნობები

საკდესის ცნობა

13 აგვისტო, 16 საათი

საბჭოთა კოსმონავტების ჯგუფური ფრენა წარმატებით მიმდინარეობს. 13 აგვისტოს 16 საათისათვის მოსკოვის დროით „აღმოსავლეთი-3“ 85-ზე მეტჯერ შემოუარა დედამიწას. კოსმონავტმა ანდრიანმა პოპოვიჩმა თანამგზავრი ხომალდით „აღმოსავლეთი-4“ 19-ზე მეტჯერ.

მე-19 შემოვლაზე მიმდინარეობდა სატელევიზიო გადაცემის მორიგი სეანსი ხომალდიდან „აღმოსავლეთი-4“ და 86-ე შემოვლაზე — ხომალდიდან „აღმოსავლეთი-3“. ცენტრალურმა ტელევიზიამ და ინტერვიუმ განახორციელეს გადაცემების ტრანსლაცია.

კოსმონავტები კვლავ საუცხოოდ გრძნობენ თავს. აწარმოებენ რეგულარულ მეცნიერულ დაკვირვებებს.

ამბანაგმა ნიკოლაევმა გვაცნობა, რომ თანამგზავრი ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ ბორტის ჟურნალში მან გააკეთა უკვე ბევრი საინტერესო ჩანაწერი.

უზრუნველყოფილია რეგულარული რადიოკავშირი კოსმოსურ ხომალდთა შორის და ხომალდების რადიოკავშირი დედამიწის პუნქტებთან.

19 საათი

კოსმოსური ხომალდები „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ განაგრძობენ ფრენას ჩვენი პლანეტის გარშემო.

ხომალდმა „აღმოსავლეთი-3“, რომლის პილოტია კოსმონავტი ნიკოლაევი, 18 აგვისტოს 19 საათისათვის მოსკოვის დროით 37-ზე მეტჯერ შემოუარა დედამიწას, ამასთან გაიარა მილიონნახევარზე მეტი კილომეტრი, რაც ოთხჯერ აღემატება მანძილს დედამიწიდან მთვარემდე. ხომალდმა „აღმოსავლეთი-4“ იმავე დროისათვის 21-ზე მეტჯერ შემოუარა დედამიწას.

18 აგვისტოს კოსმონავტებმა მიიღეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მისალმება. საპასუხო რადიოგრამებში ამხანაგებმა ნიკოლაევმა და პოპოვიჩმა მხურვალე მადლობა მოახსენეს ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვს ყურადღებისა და მამობრივი ზრუნვისათვის და პირობა მისცეს მას, რომ ისინი ყოველ ღონეს იხმარენ, რათა ღირსეულად შეასრულონ მათ წინაშე დასახული ამოცანები, კოსმონავტმა ამხანაგმა ნიკოლაევმა, ევროპაზე გადაფრენისას, გაუგზავნა მისალმება სკანდინავიის და დასავლეთ ევროპის ქვეყნების ხალხებს, უსურვა მათ მშვიდობა და ბედნიერება.

კოსმონავტები პროგრამის შესაბამისად განაგრძობენ მეცნიერულ დაკვირვებებს. ისინი თავისუფლებიდნენ კიდელი სისტემისაგან, თავის თავზე იღებდნენ ხომალდის მართვას და აწარმოებდნენ საჭირო გაზომვას, წერდნენ ექსპერიმენტის შედეგებს ბორტის ჟურნალებში.

კოსმონავტები ნიკოლაევი და პოპოვიჩი ახორციელებენ მყარ ორმხრივ რადიოკავშირს ერთმანეთს შორის და ტექნიკურ ინფორმაციას აწვდიან ერთმანეთს.

ორივე კოსმონავტი საუცხოოდ გრძნობს თავს. კოსმონავტები იუწყებიან, რომ მადიანად ისადილეს.

ამარატურა ხომალდებზე „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ ნორმალურად მუშაობს.

საგჭოთა ადამიანმა დაასაგუთა:

შესაძლებელია ცხოვრება და მუშაობა კოსმოსში

საბჭოთა კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ (რომელსაც მაიორი ა. გ. ნიკოლაევი მართავს) შესანიშნავი ფრენის მიზანია, კერძოდ, ადამიანის შრომისუნარიანობის გამოკვლევა უწონობის პირობებში. ამ პრობლემას ამუშავებს კოსმოსური მედიცინა — მედიცინის ახალგაზრდა დარგი, რომელიც მოიცავს ადამიანის ჯანმრთელობასა და შრომისუნარიანობაზე კოსმოსური სივრცის ფაქტორების მოქმედებასთან დაკავშირებულ მრავალ საკითხს. ქვემოთ გიამბობთ უწონადობის მოქმედებასთან დაკავშირებული კვლევის ზოგიერთი ეტაპის შესახებ.

ᲣᲬᲝᲜᲐᲓᲝᲑᲐ კოსმოსური ფრენის ერთ-ერთი დამახასიათებელი ფაქტორია. ეს მდგომარეობა საკმაოდ უცნობია დედამიწის მკვიდრთათვის. იგი მხოლოდ მოკლე ხნით ისახება სპეციალური ექსპერიმენტების დროს თვითმფრინავებზე და, კერძოდ, გამოყენებულია კოსმონავტთა საწვრთნელად.

ადამიანის, ისევე როგორც ყველა მიწიერი არსების, ორგანიზმი ჩამოყალიბდა და სიცოცხლეს მიეჩვია სიმძიმის ძალის მუდმივი მოქმედების პირობებში. ამიტომ ბევრი მკვლევარი შიშს გამოთქვამდა, რომ უწონადობის შედეგად ადამიანს შეიძლება მოეშალოს შეგრძნებანი, შინაგანი ორგანოების მოძრაობათა და ფუნქციათა ნერგული რეგულაცია.

საცდელი ცხოველების გაფრენებმა ერთგვარი სიცხადე შეიტანეს ამ საკითხში. დადგენილ იქნა, რომ პულსისა და სუნთქვის ცვლილებები, რაც ფრენის აქტიურ უბანზე წარმოიშვა, უწონადობის ხანაში ორგანიზმში ქარწყლდებოდა, შემდეგ კი კვლავ ჩნდებოდა.

გულის შეკუმშვისა და სუნთქვის რიტმის მსგავსი, თუმცა ნაკლებ შესამჩნევი მერყეობა შეიმჩნეოდა პირველი საბჭოთა კოსმონავტის ი. ა. გაგარინის ფრენის დროს უწონადობის პერიოდში. და თუმცა ეს ცვლილებანი იმდენად დიდი არ იყო, რომ გამოეწვია სისხლის მიმოქცევისა და სუნთქვის მოშლილობა.

მაგრამ ახალი გაფრენები კოსმოსში, რაკეტული ტექნიკის განვითარების პერსპექტივები ხომ რეალურს ხდიან ხანგრძლივ კოსმოსურ მოგზაურობებს? მაშინ უკვე უწონადობის ფაქტორს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. სწორედ ამიტომ ამ პრობლემის შესწავლას ძირითადად მივიჩნევთ კოსმოსური კვლევის პროგრამებში.

ᲫᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ ფიზიოლოგიური მაჩვენებლების—პულსის, სუნთქვის სიხშირის, ელექტროკარდიოგრამის გაზომვებმა ვერ გამოავლინეს რაიმე პათოლოგიური ნიშნები გულის, სისხლძარღვების, ფილტვების მუშაობაში. მაგრამ გ. ს. ტიტოვმა აღნიშნა უსიამოვნო შეგრძნებანი, წყენის ან „ზღვის ავადმყოფობის“ მსგავსი. წყენის მოვლენებმა კოსმონავტის ყურადღება მიიქციეს უწონადობის მდგომარეობაში ყოფნის კვალობაზე. ისინი შენელდა ძილის შემდეგ. მაგრამ მაინც იგრძნობოდა დედამიწაზე ხომალდის დაბრუნებასთან დაკავშირებულ გადატვირთვას დაწყებამდე. ეს მოვლენები ძლიერდებოდა თავის მკვეთრი მობრუნებისა და სწრაფად მოძრავ საგნებზე დაკვირვების დროს. გერმანე ტიტოვის ცნობებმა ბიძგი მისცა მეცნიერული კვლევის გაფართოებას უწონადობის მდგომარეობაში ფრენის დროს ვესტიბულარული აპარატის როლის შესახებ.

ჯერჯერობით გამოუცნობია „წყენის“ ფიზიოლოგიური მექანიზმი უწონადობაში. ვარაუდობენ, რომ ამას იწვევს ნერვული ხელსაწყოების ურთიერთმოქმედების დარღვევა, რომელთა სიგნალიზაცია აყალიბებს ჩვენს მიერ გარემომცველი სამყაროს საერთო ალქმას.

ხანგრძლივი უწონადობის მდგომარეობაში ადამიანის ყოფნის არანაკლებ მნიშვნელოვანი პრობლემაა ჩვეულებრივი მიწიერი ფაქტორების უქონლობა, რომლებიც განსაზღვრავენ ჩონჩხის კუნთების ტონუსსა და ბარეობას. უნდა აღინიშნოს აგრეთვე, რომ ხანგრძლივმა ყოფნამ უწონადობის პირობებში შეიძლება გამოიწვიოს გულისა და სისხლძარღვების სისტემის გადაღლა. ეს კი, თავის მხრივ, შეამცირებს კოსმოსური ფრენის დროს გარდაუვალი გადატვირთვის ატანას. ამრიგად, უწონადობის ფაქტორი მრავალმხრივ ზეგავლენას ახდენს ორგანიზმის ფუნქციონალურ უნარზე. ცხადია, რომ კუნთების სისუსტისა და გულისა და სისხლძარღვების სისტემაში მომშლელობის თავიდან ასაცილებლად საჭიროა დამუშავდეს სპეციალური ვარჯიშები და ფიზიკური ვარჯიშის კომპლექსი.

საბჭოთა კოსმოსური ხომალდების გაფრენებმა ბევრად შეამოწმეს მეცნიერთა თეორიული ვარაუდები. მაგრამ იმისათვის, რომ მთლიანად დავასაბუთოთ უწონადობის არასასურველი გავლენის აღმოფხვრის ხერხები, კიდევ ბევრი უნდა ვიმრომოთ. ეს მუშაობა ორი გზით წარმოებს.

პირველი გზაა უწონადობის მოქმედების ფიზიოლოგიური მექანიზმების შესწავლა. ამის საფუძველზე ეფექტიან ფარმაკოლოგიურ საშუალებათა შექმნა, აგრეთვე ვარჯიშის ისეთი მეთოდების შექმნა, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ორგანიზმის ნორმალური ფუნქციების შენარჩუნებას ფრენის დროს.

მეორე გზაა ხელოვნური — გრავიტაციის — „სიმძიმის ძალის“ შექმნა კოსმოსურ ხომალდებში. შესაძლოა, რომ ამისათვის შეიქმნას კოსმოსური სადგურები, სადაც ხელოვნურად აღდგენილ იქნება გრავიტაცია სიმძიმის ცენტრის გარშემო კოსმონავტის კაბინის ბრუნვის გზით.

ეჭვი არ არის, რომ ექიმების, ბიოლოგების, კონსტრუქტორებისა და თვით კოსმონავტების გაერთიანებული ღონისძიებანი შესაძლებელს გახდიან გადაჭრას უწონადობის პრობლემა და უზრუნველყოფილ იქნეს ადამიანის ხანგრძლივი ფრენა კოსმოსში.

ნიკოლაევის, რეისი ვარსკვლავეთში დედმინიშნულოვანი ეტაპია კოსმოსური მედიცინის ცენტრალური პრობლემის — უწონადობის გავლენის გამოკვლევის გზაზე.

ა. ᲗᲝᲕᲡᲘᲐᲜᲘᲜᲘ,
საკდესის მეცნიერი მიმომხილველი.

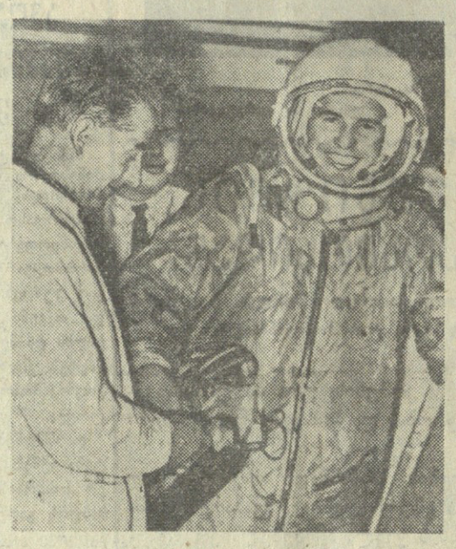

საბჭოთა კავშირის კოსმონავტი მფრინავი პავლე რომანის-ძე პოპოვიჩი ვარჯიშზე კოსმოსში გაფრენის წინ. ფოტო ვ. ეიხარენკოსი. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

ᲘᲜᲢᲔᲠᲕᲘᲣ ᲡᲤᲐᲠᲯᲘᲡ ᲬᲘᲜ

კოსმონავტი პავლე პოპოვიჩი უპასუხებს „კომსომოლსკაია პრავდის“ სპეციალური კორესპონდენტის კითხვებზე

ეს იყო მეგობრული საუბარი კოსმონავტის სახლში, სტარტზე ცოტა ხნით ადრე. პავლე პოპოვიჩი სახაზავ დაფასთან მუშაობდა, როცა მასთან მივიდა ჩვენი კორესპონდენტი ვასილ პესკოვი. რვა კითხვა და პასუხი მათი საუბრის ნაწილია.

□ □

პავლე პოპოვიჩი. კოსმონავტები... ჩვენ ისეთები ვართ, როგორც ყველანი. ვჭამთ, გვძინავს, ვმუშაობთ, გვიყვარს... ჩვენ წილად გვხვდა გზის გაკვალვა. ეს მომზადებასა და მამაცობას მოითხოვს. ყოველი პირველი კვალი მამაცობას მოითხოვს...

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ...დადგება დღე: შენზე იფიქრებენ, შეწუხდებიან, დაბრუნებას დაელოდებიან. შენც იფიქრებ ადამიანებზე. მათ შორის ცხოვრობს შენთვის ყველაზე ძვირფასი ადამიანი. ვინ არის ეს ადამიანი?

პავლე პოპოვიჩი. დედა. ასე რომ გიპასუხებ, არ მეშინია, რომ ან ცოლს ვაწყენინო, ან ქალიშვილს, ან მასწავლებლებს, ან მეგობრებს, რომლებმაც ბევრი რამ გააკეთეს ჩემთვის და რომლებიც ძალიან მიყვარს...

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ...გეტყვიან: „სტარტზე!“ თვითეული ადამიანისათვის ნათელია: გაფრენა მოტოციკლით გასეირნება როდია, სტარტის მოლოდინში არის თუ არა შიშის წუთები?..

პავლე პოპოვიჩი. არა.

თვითეული კოსმონავტი ზუსტად ასე გიპასუხებდა და გიპასუხებდა გულწრფელად. ჩვენ ვიცოდით, რასაც ვირჩევდით. ამ გზაზე შიშისათვის ადგილი არ არის. ჩვენ ვიცით: დაზვერვაში ურისკოდ ვერ წახვალ. მაგრამ დარწმუნებული ვართ: გაფრენის შემდეგ ვნახავთ დედამიწას და ყვავილებს მიწაზე. გზის შემდეგ ცხელ ჩაის დავლევთ და კიდევ არაერთ სიმღერას ვიმღერებთ...

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ...მეცნიერები, ტექნიკოსები, მუშები, ინჟინრები და ასტრონომები. რაკეტაში რომ ახვალ, შენს სიცოცხლეს მათ ანდობ. იცნობ თუ არა პირადად ვინმეს იმათგან, ვინც რაკეტას აკეთებდა?

პავლე პოპოვიჩი. ვიცნობ. ამ ადამიანებს ჩვენ, კოსმონავტებმა, მდაბლად უნდა დავუკრათ თავი. ვიცნობ გენერალურ კონსტრუქტორს. მასთან არაერთხელ აი ასე ახლოს ვმჯდარვარ და მისაუბრია. ქარხანაში გავიცანი ხარატი, რომელიც რაკეტისათვის რაღაც მეათასე ხრახნს ჩარხავდა. მას უთხრეს: „აი ეს გაფრინდება...“ ახალგაზრდამ მაგრად ჩამომართვა ხელი. საუცხოო ადამიანები არიან..! მათ ყველაფერი გააკეთეს, რაც გასაკეთებელია. ამიტომ მშვიდად ვარ.

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. „კომსომოლსკაია პრავდაში“ „ფიზიკოსთა და ლირიკოსთა“ დისკუსია იყო. ვიღაცამ თქვა: „კოსმოსშიც საჭირო იქნება იასამნის ტოტი“. შენს კოსმოსურ ბარგში იქნება „იასამნის ტოტი“?

პავლე პოპოვიჩი. ვაი თუ მეც ჩამოთრიო დისკუსიაში... აი სახაზავი დაფა და გვერდით ესენინის ტომი. მე ვფიქრობ, დედამიწაზე ფარგალიც და ეს წიგნიც ყოველთვის კეთილმეზობლურად იქნებიან. რაც შეეხება კოსმოსს... ყველამ იცის: იური და გერმანე ფრენის დროს დედამიწას ხედავდნენ და ამბობდნენ: „რა კარგია!“ და მღეროდნენ. მეც ძალიან მიყვარს სიმღერები. მიყვარს მოსმენა, როგორ გალობენ ფრინველები და ზუზუნებს ქარი, როგორ ყიყინებენ გაზაფხულზე ჭაობში ბაყაყები. დედამიწის ყველა ამ ხმას მეხსიერებაში თან წავიღებ გზაზე. შეიძლება თქვან, რომ ჩემთან ... [illegible]

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ერთხელ რედაქციაში ღამის მორიგეობის დროს ოცნება დავიწყეთ: „მთვარეზე მივფრინავთ. ტვირთი გაანგარიშებულია კილოგრამამდე. მხოლოდ სამი წიგნის წაღება შეიძლება. რა სამი წიგნი წავიღოთ მთვარეზე?“... შენ წიგნის თაროები გაქვს. არჩევა რომ მოგიხდეს?..

პავლე პოპოვიჩი. (ხელს უსვამს წიგნების ყუებს). სულის სიმტკიცისათვის წავიღებდი ჯეკ ლონდონს და მაიაკოვსკის. შემდეგ წავიღებდი... „ოქროს ხბოს“ წავიღებდი და ამასაც — ოსტაპ ვიშნიას, — ცოდვილი ვარ, სიცილი მიყვარს. ლექსებიც მიყვარს. წავიღებდი ტარასის „კობზარს“ და ესენინის ტომს...

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ...როგორია იდეალები, რომლებისთვისაც ადამიანმა შეიძლება სასიკვდილოდ გასწიროს თავი?

პავლე პოპოვიჩი. სამშობლოს სიყვარული... ერთგულება კომუნისტთა პარტიისადმი, რომლის საქმე წმიდად მწამს... ვაფაცთა მეგობრობა...

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ...ალბათ იქნება ისეთი გაფრენა, როცა ხომალდში შევა უკვე არა ერთი კოსმონავტი, არამედ ორი, სამი... არჩევანის გაკეთება რომ მოგიხდეს, ვის აირჩევდი ამხანაგად?

პავლე პოპოვიჩი. კოსმონავტთა ჩვენს ჯგუფში თვითეულს შეიძლება დაენდო. რაც შეეხება უაღრესად პირად სიმპათიებსა და მეგობრობას — ანდრიანს ავირჩევდი, შენ იცნობ მას...

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲘ. ეს საუბარი, შენი ნებართვით, შესაძლოა გამოქვეყნდეს. ორიოდე სიტყვა უთხარით „კომსომოლკის“ მკითხველებს.

პავლე პოპოვიჩი. (იღებს ბლოკნოტს, წერს), „ახალგაზრდებო! ცხოვრებაში თავისით არაფერი არ გვეძლევა. სახნავიც და კოსმოსიც ღონისძიებებს, დიდ მუშაობას მოითხოვს. შრომა, შრომა და შრომა. მხოლოდ მას მოაქვს გამარჯვება. პოპოვიჩი“.

სწარფს იღებენ სამყაროს ხომალდები

რეპორტაჟი კოსმოდრომიდან

დღეს კოსმოდრომზე კვლავ დიდი დღეა — ყველაფერი ეკვემდებარება კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-4“ გაფრენისათვის მზადებას, რომელშიც პავლე რომანის-ძე პოპოვიჩია. სამყაროს ათვისების ისტორიაში არ ნახულა, რომ კოსმოსში ზედიზედ ერთი დღეღამის შუალედით დედამიწის ორბიტაზე გაეყვანოთ ახალი თანამგზავრი ხომალდი. ეს შესანიშნავად მოწმობს კომუნიზმის მშენებელი ჩვენი ქვეყნის მწარმოებელი ძალების მძლავრ ზრდას, ხალხის, მისი მეცნიერების, კონსტრუქტორების, მუშების ნიჭს, რომლებმაც შექმნეს XX საუკუნის სასწავლო-მძლავრი რაკეტმზიდები, რომლებსაც შეუძლიათ წინასწარ განგაარიშებულ ტრაექტორიაზე გაიყვანონ სამეცნიერო ლაბორატორია, რომელსაც ადამიანი მართავს.

...„აღმოსავლეთი-3“ წარმატებით სერავს ზეციურ ოკეანეს. კოსმოდრომზე ყველას ახარებს ინდრიან ნიკოლაევის წარმატება, ამაყობს მისი ამტანობით, ზუსტი მუშაობით მიცემული პროგრამის განსახორციელებლად. კვ ყურადღებით ადევნებენ თვალს „აღმოსავლეთი-3“-ის ფრენას. ამიტომ დღეს, როცა დასასრულს უახლოვდებოდა სახელმწიფო კომისიის სხდომა, ცნობას, რომ ხომალდში „აღმოსავლეთი-3“ ყველაფერი ნორმალურად, ყველაფერი კარგად არის, დიდი სიხარულით შეხვდნენ.

სასტარტო მოედანზე საქმიანი რიტმია. აქ ყოველი წუთი დათვლილია, ყოველმა ადამიანმა იცის თავისი მოვალეობა. მიმდინარეობს უკანასკნელი სამზადისი ახალი გაფრენისათვის კოსმონავტების სახლშიც. როგორც ექიმებმა გვაცნობეს, პავლე პოპოვიჩს ეძინა, თავს კარგად, მხნედ და მტკიცედ გრძნობს.

გიამბობთ რამდენიმე შეხვედრის შესახებ კოსმონავტ-4-თან. იგი საშუალოზე მაღალი ტანის, მკვრივი ღიღაგობისაა, ფიზიკურად ძლიერი ადამიანის შთაბეჭდილებას ტოვებს. სანდომიანი, ენერგიული სახე აქვს. ღია ფერის, ოდნავ ანცი თვალები ხან მხიარულად ბრწყინავს, ხან კი სერიოზულად გამოიყურება და ის ფოლადისებური ელვარება აქვს, რომელიც დამახასიათებელია ნებისყოფიანი და ძლიერი ადამიანებისათვის.

— პოპოვიჩი, — თქვა მან, როცა გამეცნო. — ეს ჩემი მეგობარია, — დასძინა და მიმითითა მაღალ ქერათმიან ჭაბუკზე.

იწყება ერთ-ერთი ისეთი საუბარი, რომელიც დიდხანს რჩება მეხსიერებაში, რჩება იმიტომ, რომ კოსმონავტის ბიოგრაფიაში ისახა საბჭოთა ადამიანების მთელი თაობის, გმირი, თავდადებული თაობის ისტორია, რომელიც კაცობრიობის ინტერესებისათვის წარმატებით სწავლობს მიწისასლო სივრცეს.

— ოცდაათ წელზე ცოტა მეტი ხნისა ვარ, გვიამბობს კოსმონავტი. — დავამთავრე სახელოსნო სასწავლებელი, შემდეგ ტექნიკუმი, ვიყავი მფრინავი, ახლა კოსმონავტი ვარ. ამაში დამეხმარნენ, გულთბილად ამბობს პავლე პოპოვიჩი, ჩემი უფროსი კოსმონავტი ძმები იური გაგარინი და გერმანე ტიტოვი.

პავლე რომანის-ძემ ამ შეხვედრის დროს არაფერი გვიამბო იმაზე, რომ მალე მას შემდეგ, რაც დააკომპლექტეს კოსმონავტთა ჯგუფი და შეიქმნა პარტიული ორგანიზაცია, ამხანაგებმა იგი მდივნად აირჩიეს.

კიდევ ერთი შეხვედრა. გუშინ საღამოს გიამბართა ტრადიციული მიტინგი, რომელზეც სასტარტო ეკიპაჟმა პავლე პოპოვიჩს უსურვა დავალების წარმატებით შესრულება და მშობლიურ მიწაზე დაბრუნება.

ოთახებში, სადაც ჩვენ ვმუშაობთ სასტარტო მოედნის მახლობლად, რადიოს მოაქვს ტექნიკური ხელმძღვანელის ბრძანებანი, და იმის კვალობაზე, რომ სულ უფრო ნაკლები ბრძანება გაისმის, ვხვდებით — მუშაობა მალე დამთავრდება, ხომალდი მზად იქნება მეოთხე კოსმონავტის გასაფრენად ზეციურ სივრცეებში.

ხომალდის გაშვებამდე რამდენიმე საათი დარჩა.

საიდან გაისმის უკანასკნელი ბრძანება — „გაფრენა?“

რკინბეტონის შესაფარი, რომელიც ოდნავ მოჩანს მიწაზე. კიბით ჩავდივართ ქვემოთ. აქ სიგრილეა. აქედან სახელმწიფო კომისიის წევრები ხელმძღვანელობენ კოსმოსური ხომალდების გაშვების ყველა სამუშაოს.

ჩვენი თანმხლები ინჟინერი გვიჩვენებს ოდგილს, სადაც იმყოფებიან სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარე, ტექნიკური ხელმძღვანელი. აი აქედან ავტომატურ მფუფობილობათა დახმარებით გაისმის უკანასკნელი და ყველაზე სასურველი ბრძანება „გაფრენა!“.

...რადიო ითვლის დროს. ქრონომეტრის ისრები აუჩქარებლად უახლოვდება სტარტის საათს. რაკეტის ძირთან შეიკრიბნენ სახელმწიფო კომისიის წევრები. მოვიდა ავტობუსი, რომლიდანაც გამოდის სკაფანდრიანი კოსმონავტი. როგორც ყოველთვის, ამ მხარეებში მცხუნვარე მზე ანათებს, მის სხივებზე ოქროს ფრად ელვარებს ნარინჯისფერი სკაფანდრი, თეთრი ჰერმეტუზარადი. ეს ჰერმეტუზარადი მეტად საინტერესოა. მაგალითად, საკმარისია დააჭირო ბერკეტს და სახეზე ჩამოეშვება გამჭვირვალე მუზარადი. მუზარადში ორი ყურსაცვამია. ყოველი მათგანი იღებს თავის რადიოსადგურს.

მეტად მოხერხებულია, ამბობს კოსმონავტი. ერთი ყურსაცვამით ისმენ რუსულ სიმღერებს, მეორეთი — უკრაინულს, ხუმრობით შენიშნა პავლე პოპოვიჩმა.

ტრადიციული გამოსვლა სტარტის წინ, და ლიფტს მიჰყავს კოსმონავტი-4 ხომალდისკენ.

ჩვენ ბედნიერება გვხვდა ვყოფილიყავით სამეთვალყურეო პუნქტში, მოგვესმინა, თუ როგორ გაისმის რადიოთი უკანასკნელი ბრძანებანი, მოგვესმინა კოსმონავტისა და სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის, ტექნიკური ხელმძღვანელის, იური გაგარინის საუბარი, რომელიც აგრეთვე საკომანდო პუნქტშია, სადაც ხელმძღვანელობენ მრავალფეხურიანი რაკეტის გაშვებას. მესმის, როგორ ეკითხება სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარე:

— თავს როგორ გრძნობთ, როგორია თქვენი განწყობილება, პავლე რომანის-ძე?

— განწყობილება ჩინებული მაქვს, თავს შესანიშნავად ვგრძნობ, — მხნედ, ენერგიულად უპასუხებს კოსმონავტი პოპოვიჩი.

იური გაგარინის ნაცნობი ხმა. იგი მეგობარს გადასცემს თავის რჩევასა და ბრძანებებს.

...ოცდაერთ წამზე ცოტა მეტი ხნისა ვარ, გვიამბობს კოსმონავტი. — დავამთავრე სახელოსნო სასწავლებელი, შემდეგ ტექნიკუმი, ვიყავი მფრინავი, ახლა კოსმონავტი ვარ. ამაში დამეხმარნენ, გულთბილად ამბობს პავლე პოპოვიჩი, ჩემი უფროსი კოსმონავტი ძმები იური გაგარინი და გერმანე ტიტოვი.

...ოთხ, ხუთ, ექვსი, შვიდ, რვა, ცხრა, ათ, ... [illegible]

სურათზე: თქვენ ხედავთ სავარძელში ნახევრადმწოლარე ა. ნიკოლაევს ჩაფხუტში აწეული ნიღბით. მის გარშემო კი ყველაზე თანამედროვე, ყველაზე სრულყოფილი სამეცნიერო ხელსაწყოებია.

ფოტო ს. ბარანოვისა.

ᲡᲘᲧᲕᲐᲠᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲘᲛᲐᲦᲚᲔ

სიყვარული აგვამაღლებსო, წერდა დიდი რუსთველი. დღევანდელი ჩვენი ამაღლება, ჩვენი სიმაღლე სწორედ იმ სიყვარულის პირმშოა, რომელიც გვაკავშირებს დროსთან, სამშობლოსთან, საქმესთან.

ნიკოლაევი და პოპოვიჩიც ამ ყოვლად ძლიერი სიყვარულის შვილები არიან... მეცხრე ცის საიდუმლოება აღარ არსებობს. მთვარე დღეს შუქურგარსკვლავებით გარმოდგმული შორეული მნათობი როდია!

მართლა შევარდენი ბიჭები ყოფილან ნიკოლაევი და პოპოვიჩი. მხდალი და ჯაბანი კაცი ცხენზეც ვერ შეჯდება, არამც თუ უსაზღვრო სამყაროს შეეჯიდოს.

შშვიდობიან კოსმოსურ მგზავრობას ვუსურვებთ უშიშარ კოსმონავტ-შევარდნებს.

გიორგი ლეონიძე,
საქართველოს სახალხო პოეტი.

ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲐᲦᲐᲠ ᲮᲣᲛᲠᲝᲑᲡ...

დიდებული ამბავია! იური გაგარინისა და გერმანე ტიტოვის დაწყებული საქმე გრძელდება. კოსმოსში ერთი კი არა, ორი საბჭოთა ხომალდია, საბჭოთა კოსმონავტები ნიკოლაევი და პოპოვიჩი მესამე დღეა კოსმოსურ სამყაროში არიან.

როგორც იტყვიან, ადამიანი აღარ ხუმრობს... შორს აღარ არის ის დღე, როცა საპლანეტათშორისო ხომალდები მოეფინებიან ცას.

ჭეშმარიტად გმირული საქმეა.

ვაშა ჩვენს მეცნიერებას, ჩვენს გმირ კოსმონავტებს!

ლადო გუდიაშვილი,
საქართველოს სახალხო მხატვარი.

ᲡᲐᲣᲙᲣᲜᲔᲑᲨᲘ ᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲔᲑᲡ

დიდად სასიხარულო, დიდად საამაყო ამბავია. ჩვენი დრო კოსმოსური ხანის დასაბამად იქცა...

პირველი ორი კოსმონავტიანთ ნიკოლაევი და პოპოვიჩიც ახალგაზრდები არიან და ამიტომ ორიოდე სიტყვა ახალგაზრდებზე მინდა ვთქვა.

თუ არა სწავლა და შრომა, ისინი ვერ შეძლებდნენ ამ დიდ საქმეს. ჩვენ დღევანდლამდე მოგვიტანია ცხოვრება, ის კოსმოსური ხომალდებიც უფროსი თაობის მეცნიერთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა შექმნილია, მაგრამ კოსმოსში ახალგაზრდები შეიჭრნენ. დიახ, სწორედ ახალგაზრდობამ, კარგმა, კეთილმა და მცოდნე ახალგაზრდობამ უნდა განაგრძოს მომავლის გზა, თანაც ისე ვაქციაცურად, როგორც ჩვენმა ოთხმა კოსმონავტმა.

ამ დიდ მოგლენასთან ერთად ჩემთვის ის ამბავიც სასიხარულოა, რომ კოსმონავტ პოპოვიჩის მამას იმ წიგნებში, რომლებსაც თურმე ეს კარგი ჭაბუკი კითხულობს, ჩემი „გვადი ბიგვაც“ უხსენებია.

მშვიდობიანად იმგზავრეთ, გმირო ჭაბუკებო, კეთილად დაგვირგვინეთ თქვენი საქმე. თქვენი გმირობა საუკუნეებში იცოცხლებს და ყოველთვის სამაგალითო იქნება.

ლეო ქიაჩელი.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲐᲚᲤᲠᲗᲝᲕᲐᲜᲔᲑᲐ

გაგარინისა და ტიტოვის დაწყებული საქმე ბრწყინვალედ გრძელდება. ჩვენი კოსმონავტების ახალი გამარჯვება საბჭოთა სამშობლოს ძლიერებასა და სიდიადეზე მეტყველებს.

ფოცხოელმა კოლმეურნეებმა სწორედ ამ დღეებში შეასრულეს ჩაის ფოთლის კრეფის წლიური გეგმა. ჩვენ ეს მივუძღვენით კოსმონავტების ახალ გამარჯვებას.

გრ. ᲖᲝᲜᲘᲐ,
ცხაკაიას რაიონის სოფელ ფოცხოს კოლმეურნეობის თავმჯდომარე.

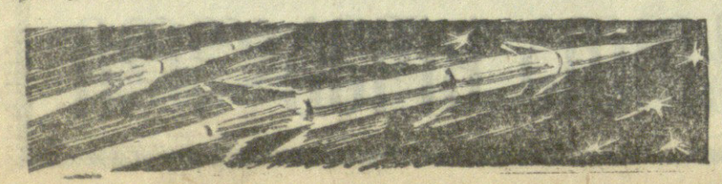

ᲪᲘᲣᲠᲘ ᲫᲛᲔᲑᲘ — ᲡᲐᲞᲐᲢᲘᲝ ᲛᲔᲣᲨᲐᲮᲢᲔᲑᲘ!

დონეცკი, 12 აგვისტო. (საკდეს). დღეს დონეცის პატარა ქალაქის შახტიორსკის ტელეგრაფს ჩაბარეს ასეთი დეპეშა:

„მოსკოვი, კოსმოსურ ხომალდებზე გადასაცემად, ანდრიან ნიკოლაევს, პავლე პოპოვიჩს.

მეშახტეთა ვაშა, დიდება თქვენ, საბჭოთა კოსმონავტებო! დიდება ყველას, ვინც პირველმა შეძლო მსოფლიოში გაეგზავნა საბჭოთა ხომალდები ჯგუფური კოსმოსური ფრენისათვის. მაგრად გეოცნით და გეხვევით, ძვირფასო ზეციურო ძმებო, ჩაგრიცხეთ საპატიო მეშახტეებად ჩვენს კომკავშირულ-ახალგაზრდულ ბრიგადაში. მზად ვართ მოვიპოვოთ ახალი წარმატებანი სამშობლოსათვის შრომაში. გისურვებთ ბედნიერ დაბრუნებას დედამიწაზე. ერთხელ კიდევ გეოცნით, გეხვევით!

ბრიგადის დავალებით:
ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲘᲐᲪᲘᲪᲝᲕᲘ — ბრიგადირი, **ᲗᲘᲛᲝᲗᲔᲘ ᲖᲐᲘᲪᲔᲕᲘ**—პარტორგი, **ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲛᲣᲠᲐᲕᲔᲚᲘ** — პროფორგი, **ᲯᲔᲡᲘ ᲙᲔᲚᲔᲜᲯᲔᲠᲘᲫᲔ** — კომორგი.
ᲓᲝᲜᲔᲪᲙᲘ, შახტორსკი, შახტი № 15.

ᲡᲐᲒᲭᲝᲗᲐ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲗᲐ ᲓᲐᲡᲐᲡᲒᲣᲗᲐ:

ᲛᲔᲡᲐᲫᲚᲔᲑᲔᲚᲘᲐ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲙᲝᲡᲛᲝᲡᲨᲘ

საბჭოთა კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ (რომელსაც მაიორი ა. გ. ნიკოლაევი მართავს) შესანიშნავი ფრენის მიზანია, კერძოდ, ადამიანის შრომისუნარიანობის გამოკვლევა უწონობის პირობებში. ამ პრობლემას ამუშავებს კოსმოსური მედიცინა — მედიცინის ახალგაზრდა დარგი, რომელიც მოიცავს ადამიანის ჯანმრთელობასა და შრომისუნარიანობაზე კოსმოსური სივრცის ფაქტორების მოქმედებასთან დაკავშირებულ მრავალ საკითხს. ქვემოთ გიამბობთ უწონადობის მოქმედებასთან დაკავშირებული კვლევის ზოგიერთი ეტაპის

ᲙᲐᲪᲝᲑᲠᲘᲝᲑᲐ ᲐᲓᲘᲓᲔᲑᲡ ᲔᲞᲝᲥᲘᲡ ᲒᲝᲚᲘᲐᲗᲔᲑᲡ

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲨᲘ

ᲛᲗᲔᲚᲘ ᲡᲐᲛᲧᲐᲠᲝ ᲢᲐᲨᲡ ᲣᲙᲠᲐᲕᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲝᲡᲛᲝᲜᲐᲕᲢᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲨᲝᲗᲐᲑᲚᲘᲣᲠᲘ ᲒᲘᲒᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲙᲐᲪᲝᲑᲠᲘᲝᲑᲐ ᲐᲓᲘᲓᲔᲑᲡ ᲔᲞᲝᲥᲘᲡ ᲒᲝᲚᲘᲐᲗᲔᲑᲡ

ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲡ ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘ

მაიორ ნიკოლაევის გმირობა ახალი ბრწყინვალე დადასტურებაა საბჭოთა მეცნიერების, ტექნიკოსების, კოსმონავტების მუდმივი და შეუდარებელი წარმატებებისა კოსმოსის დაპყრობაში.

„აღმოსავლეთი-3“-ის ფრენა სიხარულით აღავსებს ყველა პროლეტარისა და საბჭოთა კავშირის ყველა მეგობრის გულს. იგი გვაძლევს რწმენას, რომ ბედნიერებისა და მშვიდობის პროგრამა, რომელიც სკკპ XXII ყრილობამ მიიღო, წარმატებით ხორციელდება.

დიდება მაიორ ნიკოლაევს! დიდება საბჭოთა ხალხს — კომუნიზმის მშენებლს!

ᲛᲝᲠᲘᲡ ᲢᲝᲠᲔᲖᲘ,

საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივანი.

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡ ᲢᲠᲘᲣᲛᲤᲘ

ᲮᲝ ᲨᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲚᲛᲔᲑᲐ

ᲮᲐᲜᲝᲘ, 12 აგვისტო. (საკდესი). დღეს ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ხო ში მინმა თავის რეზიდენციაში მიიღო მოსკოვის რადიოს კორესპონდენტი და წაუკითხა ტექსტი წერილისა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ამხანაგ ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვისადმი.

წერილში ნათქვამია: ვიეტნამელი ხალხი უსაზღვროდ მოხარულია, საბჭოთა კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“-ის ახალი წარმატებით გაშვება რომ შეიტყო. გაშვება კოსმოსური ხომალდი „აღმოსავლეთი-3“-ისა, რომელსაც კოსმონავტი ნიკოლაევი მართავს, უდიდესი გამარჯვებაა, რაც ამრავლებს ბრწყინვალე წარმატებებს, რომლებსაც მიაღწიეს საბჭოთა გმირებმა იური გაგარინმა და გერმანე ტიტოვმა კოსმოსურ ხომალდებზე „აღმოსავლეთი-1“-სა და „აღმოსავლეთი-2“-ზე. ეს ახალი დადასტურებაა იმისა, რომ კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით საბჭოთა მეცნიერება და ტექნიკა მტკიცედ მიდიან ერთი დიდი გამარჯვებიდან მეორემდე. კოსმოსური ხომალდის ახალი წარმატებითი გაშვება კომუნიზმის, მშვიდობის ძალების გამარჯვებაა, საბჭოთა ხალხის გამარჯვებაა, სოციალისტური ბანაკის, მთელი კაცობრიობის საერთო გამარჯვებაა. გიძღვნით უგულითადეს და მხურვალე მოლოცვას და გთხოვთ გადასცეთ იგი ამხანაგ ნიკოლაევს, საბჭოთა მეცნიერებს, ინჟინრებსა და მუშებს.

ᲓᲘᲓᲔᲑᲐ ᲒᲛᲘᲠᲡ!

ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲐᲚᲬᲐᲡᲗᲡ ᲛᲐᲠᲡᲘᲐᲜᲘᲗᲘᲗ ᲙᲝᲡᲛᲝᲡᲘᲡᲨᲘ ᲛᲐᲘᲝᲠ ᲜᲘᲙᲝᲚᲐᲔᲕᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗᲘ ᲡᲢᲐᲠᲢᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ. ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲝᲡᲛᲝᲜᲐᲕᲢᲘᲡ ᲔᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲓᲘᲓᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡ-ᲛᲝᲧᲕᲐᲠᲔ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲡ ᲣᲜᲔᲠᲒᲐᲡᲗᲡ ᲐᲮᲐᲚ ᲫᲐᲚᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲠᲬᲛᲔᲜᲐᲡ. ᲣᲓᲘᲓᲔᲡᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲐᲮᲐᲚ ᲫᲐᲚᲡᲐᲡ ᲓᲐ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲓᲔᲑᲐ.

ᲘᲝᲐᲜ ᲙᲝᲙᲚᲔᲜᲘᲒᲘ,

ავსტრიის კომუნისტური პარტიის თავმჯდომარე.

ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ ᲙᲝᲡᲛᲝᲡᲨᲘ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ, 13 აგვისტო. (საკდესი). სარედაქციო სტატიაში სათაურით „შეხვედრა კოსმოსში“, გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ დღეს წერს: „გადადგა რა კიდევ ერთი გიგანტური ნაბიჯი შეჯიბრებაში იმისათვის, რომ გაუსწროს შეერთებულ შტატებს მთვარეზე გაფრენაში, საბჭოთა რუსეთმა კოსმოსში მოაწყო ისტორიული შეხვედრა ორი კოსმოსური ხომალდისა ადამიანებითურთ. ახლა ისინი დაფრინავენ დედამიწის გარშემო ერთმანეთის ახლოს, და ორ კოსმონავტს, რომლებიც ხომალდებში იმყოფებიან, შეუძლიათ ერთმანეთის დანახვა, ერთმანეთთან ლაპარაკი რადიოთი და სამხრივი საუბარი სახმელეთო სადგურებთან. ერთ-ერთმა ხომალდმა უკვე გაიარა გაცილებით მეტი მანძილი, ვიდრე არის მანძილი მთვარემდე და აქეთ, ისე, რომ არ არის არავითარი ცუდი შედეგი...

თუ შევაფასებთ შეხვედრას, როგორც წმინდა მეცნიერულ მიღწევას, — ხაზგასმით აღნიშნავს გაზეთი, — იგი წარმოადგენს ადამიანის გენიის ახალ გამარჯვებას, რითაც შეუძლია იამაყოს ყველა ადამიანმა“.

ᲣᲓᲘᲓᲔᲡᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘ

ᲠᲐᲓᲘᲝᲙᲐᲠᲘᲨᲜᲐᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲜᲔᲠᲣᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲓᲔᲚᲘ, 12 აგვისტო. (საკდესი). პრეზიდენტმა რადიოკარიშნანმა შემდეგი განცხადება გაუკეთა საკდესისა და გაზეთ „იზვესტიის“ კორესპონდენტებს: „სიხარულით გავიგე, რომ საბჭოთა კავშირმა წარმატებით გაუშვა კიდევ ერთი კოსმოსური ხომალდი, რომელიც ახლო მანძილზეა წინადღეს გაშვებული მეორე ხომალდისაგან. ეს მოწმობს უდიდეს პროგრესს ტექნიკური აზრის-დარგში. იმედი მაქვს, რომ ეს მეცნიერული და ტექნიკური მიღწევები გამოყენებულ იქნება იმისათვის, რომ ხელი შეუწყონ გაერთიანებული მსოფლიოს შექმნას“.

პრემიერ-მინისტრმა ნერუმ განაცხადა: „ჩვენ ვცხოვრობთ სასწაულებისა და მეცნიერების დიდი პროგრესის საუკუნეში. კიდევ ერთი ასეთი სასწაულია ახალი კოსმოსური ხომალდები „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“, რომლებსაც მართავენ კოსმონავტები მაიორი ანდრიან ნიკოლაევი და პოდპოლკოვნიკი პავლე პოპოვიჩი. ჩვენ თანდათან უფრო მეტად ვეცნობით კოსმოსურ სივრცეს. საქმე ახლა ის არის, თუ როგორ შეიძლება ეს ცოდნა გამოვიყენოთ კაცობრიობის კეთილდღეობისათვის...

ვულოცავ საბჭოთა კავშირის მეცნიერებს, რომლებმაც შესაძლებელი გახადეს ეს კოსმოსური ფრენა“.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲓᲘᲓᲘ ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘ

ᲓᲔᲚᲘ, 12 აგვისტო. (საკდესი). ინდოეთის ვიცე-პრეზიდენტმა დოქტორმა ზაქირ ჰუსეინმა განუცხადა საკდესის კორესპონდენტს: „ჩვენ დიდი აღფრთოვანებით შევიტყეთ, რომ საბჭოთა კავშირმა დედამიწის ორბიტაზე გაუშვა ორი კოსმოსური ხომალდი. ეს ხომალდები — ადამიანის გენიისა და მამაცობის სიმბოლოებია და მთელი კაცობრიობა უსურვებს წარმატებას ამ ექსპერიმენტს და მშობლიურ მიწაზე მშვიდობით დაბრუნებას მამაც პილოტებს. ამ დიად მიღწევას მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ჩვენს ცოდნაში სამყაროს შესახებ...

გულითადად ვულოცავ გაბედულ საბჭოთა პილოტებსა და მთელ საბჭოთა ხალხს“.

ᲞᲔᲙᲘᲜᲘ ᲐᲦᲭᲐᲪᲔᲑᲣᲚᲘᲐ

ᲞᲔᲙᲘᲜᲘ, 12 აგვისტო. საკდესის კორესპონდენტი მ. იაკოვლევი იუწყება:

...პეკინის პლანეტარიუმი. კოსმოსური ხომალდი-3 გაშვების შესახებ ცნობის სტენდთან, რომელიც დადგმულია შენობის შესასვლელთან, არიან მუშები, მოსამსახურეები, პიონერები. როგორ მიმდინარეობს ფრენა? რანდენჯერ შემოუარა ხომალდმა ჩვენს პლანეტას? როგორ გრძნობს თავს კოსმონავტი? — ეკითხებიან ისინი პლანეტარიუმის თანამშრომელს, გამოთქვამენ ვარაუდებს. იწყება ცხარე მსჯელობა. სტენდთან მიდიან ახალი მნახველები...

4 ოქტომბერს, თქვა საბჭოთა კორესპონდენტების ჯგუფთან საუბარში პლანეტარიუმის მეცნიერმა თანამშრომელმა ჩენ ძუნ-კუომ, ხუთი წელი სრულდება მას შემდეგ, რაც გაუშვეს საბჭოთა კავშირის დედამიწის ძირგელი ხელოვნური თანამგზავრი. ამ ხნის ფანძელზე საბჭოთა კავშირმა უდიდესი წარმატებანი მოიპოვა კოსმოსის დაპყრობაში. საბჭოთა კავშირმა ამას წინათ გაუშვა დედამიწის რამდენიმე თანამგზავრი ხომალდი. მე მეგონა, რომ ეს იყო მზადება 4 ოქტომბრისათვის და დიდ ამბავს მოველოდი ამ იუბილეს აღსანიშნავად. მაგრამ ეს უფრო ადრე მოხდა. მე სიხარულით მოვიისმინე გუშინ ცნობა იმის შესახებ, რომ დედამიწის ორბიტაზე გაიყვანეს თანამგზავრი ხომალდი აღმოსავლეთი-3“. კოსმონავტ ანდრიან ნიკოლაევის გაფრენა, ამბობს ჩენ ძუნ-კუი, განსხვავდება ი. გაგარინისა და გ. ტიტოვის გაფრენებისაგან. ამ გაფრენაში მეტი რამ არის ახალი: ისიც, რომ კოსმონავტი საჭმელად ნატურალურ პროდუქტებს ხმარობს,

ისიც, რომ კოსმონავტი მოძრაობს კაბინაში, და კოსმოსური ხომალდის ამოცანებიც. საბჭოთა კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ გაფრენა ახალ-ახალ, უფრო ძვირფას მეცნიერულ მასალას მოგვცემს და ხელს შეუწყობს იმას, რომ შეიქმნას პირობები კიდევ უფრო გრანდიოზული გაფრენისათვის, ახალ წვლილს შეიტანს მსოფლიო მეცნიერების განვითარების საქმეში.

დარწმუნებული ვარ, დასძენს პლანეტარიუმის მეორე მუშაკი ლი იუანი, რომ მალე გაფრინდება პირველი კოსმონავტი მთვარეზე, და ის იქნება საბჭოთა ადამიანი.

...დედამიწის ორბიტაზე საბჭოთა კოსმოსური ხომალდის „აღმოსავლეთი-4“ გაყვანის ამბავი სახალხო ჩინეთის დედაქალაქში იმ დროს მოვიდა, როცა თქვენი კორესპონდენტი ესაუბრებოდა პეკინის თბოელექტროცენტრალის მუშებს ხომალდის „აღმოსავლეთი-3“ გაფრენის შესახებ.

ჩვენ, ჩინელი მუშები, ამბობს ძო სიან-ხუა, სულითა და გულით ვულოცავთ საბჭოთა ხალხს, მეცნიერებს, რომლებმაც შექმნეს საბჭოთა კოსმოსური ხომალდები, საბჭოთა კოსმონავტებს მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალ შესანიშნავ მიღწევას. ორი კოსმოსური ხომალდის ერთად გაშვება, რომლებსაც მართავენ სსრ კავშირის მოქალაქეები ა. ნიკოლაევი და პ. პოპოვიჩი, დიდი ნაბიჯია კომუნიზმისაკენ. ხომალდების „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“ გაფრენა კოსმოსში მოწმობს მომმე ქვეყნის — საბჭოთა კავშირის უდიდეს მიღწევას და მოასწავებს, რომ უახლოეს მომავალში დაიწყება საპლანეტთაშორისო მოგზაურობა. საბჭოთა კავშირის ახალი თვალსაჩინო მიღწევა ხელს შეუწყობს სამყაროს საიდუმლოებათა გამორკვევას, მშვიდობის განმტკიცებას მთელ მსოფლიოში. ჩვენი სიხარული უსაზღვროა.

ჩვენ ვამაყობთ მომმე საბჭოთა ხალხის ამ არაჩვეულებრივად დიადი მიღწევით, ამბობს თბოელექტროცენტრალის მეორე მუშა იან ჯი-ცუნი. დიდი მოვლენა საბჭოთა ხალხის ცხოვრებაში ჩვენთვისაც დიდი მოვლენაა. ჩვენ ვიცით, რომ ეს წარმატებანი შესაძლებელი გახდეს მთელი საბჭოთა ხალხის დიადმა ღონისძიებებმა, რომელსაც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია ხელმძღვანელობს. საბჭოთა კოსმოსური ხომალდების გაშვება უდიდეს როლს შეასრულებს მთელი მსოფლიოს მშვიდობის უზრუნველყოფაში. საბჭოთა კოსმოსური ხომალდების გაშვება გვიჩვენებს სოციალისტური წყობილების უპირატესობას, ხოლო ამერიკელი იმპერიალისტებისათვის ეს იქნება გამომაფხიზლებელი საშუალება. ამერიკელ იმპერიალისტებს ერთხელ კიდევ შეუძლიათ შეაფასონ საბჭოთა ტექნიკის მძლავრი ძალა.

ჩვენ, თქვა დასასრულ იან ჯი ცუნმა, მოხარული ვართ, რომ ფრენა წარმატებით მიმდინარეობს, რომ კოსმონავტები კარგად გრძნობენ თავს. ვუსურვებთ მათ ჯანმრთელობას ფრენაში, წარმატებით მუშაობას.

ᲓᲔᲓᲐᲛᲘᲬᲘᲡ ᲒᲐᲠᲨᲔᲛᲝ ᲗᲕᲘᲗᲝᲗᲔᲣᲚᲘ ᲒᲐᲨᲠᲔᲜᲐ ᲑᲝᲠᲪᲐᲕᲡ ᲝᲛᲘᲡ ᲫᲐᲚᲔᲑᲡ.

ნახატი გაზეთ „პრავდისათვის“ დანიელ მზატვრის ჰერლუფ ბიდსტრუპისა.

გადმოცემულია ფოტოტელეგრაფით.

ᲣᲓᲘᲓᲔᲡᲘ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲐ

დიდი მღელვარებითა და სიხარულით შევიტყე, რომ გაშვებულ იქნა კოსმოსური ხომალდი „აღმოსავლეთი-3“, რომელზეც იმყოფება კოსმოსის ახალი ადამიანი დამპყრობი ა. გ. ნიკოლაევი. ეს შესანიშნავი მოვლენაა, იგი მოწმობს მეცნიერებისა და ტექნიკის უდიდეს მიღწევებს სსრ კავშირში. „აღმოსავლეთი-3“-ის გაშვება ხელს უწყობს კაცობრიობის მიერ სამყაროს უსაზღვრო სივრცეების შემდგომ დაპყრობას. ეს ერთხელ კიდევ ადასტურებს მშვიდობიან მიზნებს, რომლებსაც ისახავს საბჭოთა კავშირი კოსმოსური სივრცის ათვისებაში.

ᲰᲔᲜᲠᲘ ᲣᲘᲜᲡᲢᲝᲜᲘ,

აშშ კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელი მოლაწე.

ᲙᲔᲜᲔᲓᲘ ᲛᲘᲔᲡᲐᲚᲛᲔᲑᲐ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ, 12 აგვისტო. (საკდესი). იმასთან დაკავშირებით, რომ საბჭოთა კავშირში წარმატებით გაუშვეს კოსმოსური ხომალდები „აღმოსავლეთი-3“ და „აღმოსავლეთი-4“, ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯ. კენედიმ, როგორც ასოშიეიტედ პრესის საგანგებო ბუტბეი-პარბორიდან (ვენის შტატი) იუწყება, შემდეგი განცხადება გააკეთა:

„ვულოცავ საბჭოთა კავშირს ამ განსაკუთრებულ ტექნიკურ გმირობას და მივესალმები ორი ახალი ასტრონავტის მამაცობას. მე ვიცი, რომ ამერიკელ ხალხს სურს მათი მშვიდობით დაბრუნება“.

ᲞᲐᲠᲢᲝᲠᲒᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲢᲝᲠᲘ ᲓᲐ ᲐᲦᲛᲨᲔᲠᲓᲔᲚᲘᲐ

ᲛᲔᲚᲘᲣᲗᲘ თვეა მუშაობენ საოლქო კომიტეტების, სამხარეო კომიტეტებისა და მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტების პარტორგების კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობების საწარმოო სამმართველოებში. მათ და მათმა ინსტრუქტორთა ჯგუფებმა ჯერჯერობით მხოლოდ პირველი ნაბიჯები გადადგეს. მაგრამ უკვე ამ პირველ ნაბიჯებს შეაქვს შესამჩნევი ცვლილებანი სოფლად პარტიული მუშაობის შინაარსში, სტილსა და მეთოდებში, უფრო მეტ კონკრეტულობას, მიზანსწრაფულობას ანიჭებენ ამ მუშაობას.

პარტორგების, ინსტრუქტორთა ჯგუფების, ისევე როგორც ახალი სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების ყველა მუშაკის ძირითადი ამოცანაა უზრუნველყონ მარცვლის, ხორცის, რძისა და სხვა პროდუქტების წარმოების მკვეთრი გადიდება მეცნიერების მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების ფართოდ დანერგვის საფუძველზე. ისინი ამას აღწევენ პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მეშვეობით, ამაღლებენ მათს აქტივობასა და პასუხისმგებლობას სასოფლო-სამეურნეო წარმოებისათვის. **ᲞᲐᲠᲢᲝᲠᲒᲘᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲡᲢᲠᲣᲥᲢᲝᲠᲗᲐ ᲯᲒᲣᲤᲘᲡ** საქმიანობაში, — როგორც განსაზღვრავს სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, — **მთავარია დახმარება გაუწიონ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს ორგანიზაციულ და მასობრივ-პოლიტიკურ მუშაობაში, კოლმეურნეთა და საბჭოთა მეურნეობების მუშათა სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციაში, რათა წარმატებით შეასრულონ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების გეგმები.**

ყოველ რესპუბლიკაში, მხარესა და ოლქში უკვე ბევრია კომუნისტური მშენებლობის დამკვრელური ფრონტის მოწინავე ხაზზე მდგომ პარტიულ მუშაკთა ამ მებრძოლი რაზმის ნაყოფიერი საქმიანობის მაგალითები. ყუბანში, მაგალითად, კარგად იშრომა სკკპ სამხარეო კომიტეტის ბევრმა პარტორგმა და ინსტრუქტორთა ჯგუფმა თავთავიანი კულტურების მოსავლის აღებისათვის მზადებისა და განხორციელების პეროდში. მათი უშუალო მონაწილეობით პარტიულმა ორგანიზაციებმა, სოფლის კომუნისტებმა მასობრივი და ქმედითი კონტროლი დაუწესეს მოსავლის აღების კონვეიერის ყველა უბანზე სამუშაოთა მიმდინარეობისადმი, მოაწყეს მექანიზატორთა შეჯიბრება ტექნიკის მაღალი წარმადობით გამოყენებისათვის. ამას ხელი შეუწყო მკის პროგრესული ხერხების პრაქტიკულმა ჩვენებამ მინდვრად, გამოცდილ აგიტატორთა საუბრებმა, ოპერატიულმა ფურცლებმა, „საბრძოლო ფურცლებმა“ და „ელვებმა“, რომლებიც აშუქებდნენ შეჯიბრების მიმდინარეობას, მატერიალურმა წახალისებამ მაღალნაყოფიერი შრომისათვის. მოწინავე ადამიანები აქ გარემოსილი იყვნენ დაფასებითა და პატივისცემით, მათს შრომითს ინიციატივას ყოველთვის მხარს უჭერდნენ.

მგზნებარედ, სულითა და გულით მუშაობს ბევრი პარტორგი უკრაინაში. აქ განსაკუთრებით კარგად აღნიშნავენ ხოროლის საწარმოო სამმართველოს პარტიის პოლტავის საოლქო კომიტეტის პარტორგის პ. ფ. რუკავეიცის, მარინსკის სამმართველოს დონეცკის საოლქო კომიტეტის პარტორგის, სოციალისტური შრომის გმირის ზ. ნ. გლუხოვის, ნოვაია უქრაინის სამმართველოს კიროვოგრადის საოლქო კომიტეტის პარტორგის ვ. მ. ბელონოჟკოსა და სხვათა საქმიანობას.

პარტორგებისა და ინსტრუქტორთა ჯგუფების საქმიანობის უმნიშვნელოვანესი თავისებურება ის არის, რომ ისინი დროის უმეტეს ნაწილს ატარებენ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში, მინდვრებსა და ფერმებში, ადამიანებს შორის, არა სხდომები და თათბირები, არა ზოგადი მოწოდებანი, არამედ **ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲣᲚᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡᲐ,** — ეი ნიციატივის ამაღლებას, ეწევა ადმინისტრაციულ-განმწესრიგებელ საქმიანობას. გვხვდებიან ისეთი პარტორგები და ინსტრუქტორებიც, რომლებიც სამმართველოების უფროსთა და სპეციალისტთა თავისებური აჩრდილი გახდნენ, იმეორებენ მათ, ნაკლებად ხელმძღვანელობენ ორგანიზატორული და აღმზრდელობითი მუშაობის მოწესრიგებას.

ეს ნაკლოვანებანი და შეცდომები აიხსნება არა მარტო მუშაკთა პირადი თვისებებით, არამედ იმითაც, რომ პარტიის ზოგიერთი საოლქო კომიტეტი ცდილობდა ძველებურად ეხელმძღვანელა სოფლის მეურნეობისათვის, დაურდნობოდა მხოლოდ რაკომებს, და დაივიწყა საწარმოო სამმართველოთა პარტორგები. ასეთი ფაქტები იყო, მაგალითად, უაზახეთისა და სხვა რესპუბლიკების ცალკეულ ოლქებში. გავლენა მოახდინა აგრეთვე იმან, რომ ცალკეულმა მუშაკებმა ვერ გაიგეს ახალი ორგანოების ადგილი და როლი.

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის გამოსვლამ რუსეთის სფსრ ცენტრის რაიონების საწარმოო სამმართველოთა მუშაკების თათბირზე სრული სიცხადე შეიტანა ამ საკითხში. საწარმოო სამმართველოები კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობების წარმოების ხელმძღვანელობის მთავარი, და ერთადერთი ორგანოა, ისინი ექვემდებარებიან საოლქო, სამხარეო და რესპუბლიკურ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებს. „...ᲮᲐᲖᲘ ᲡᲬᲝᲠᲘᲐ, — თქვა ამხანაგმა ნ. ს. ხრუშჩოვმა, — **ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲜᲗᲐᲛᲐᲢᲘᲪᲘᲗᲝᲗ ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲝ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲒᲘᲡ, ᲐᲡᲐᲛᲐᲚᲚᲝᲗ ᲞᲐᲠᲢᲝᲠᲒᲘᲡ ᲠᲝᲚᲘ, ᲒᲕᲐᲮᲡᲝᲕᲓᲔᲗ, ᲠᲝᲛ ᲞᲐᲠᲢᲝᲠᲒᲗᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲬᲐᲠᲛᲝᲗᲝᲡ ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲐᲦᲛᲐᲨᲠᲝᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲐᲛᲐᲚᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲕᲘᲗᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲐᲛᲐᲚᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲕᲘᲗᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲠᲝᲓ ᲘᲚᲘᲠᲘᲜᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲪᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ.

ᲐᲛᲭᲣᲐᲓᲐᲓ ᲞᲐᲠᲢᲝᲠᲒᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲒᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲣᲨᲐᲙᲘᲡ ᲛᲝᲕᲐᲚᲔᲑᲐᲐ ᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲡᲘᲜᲘ ᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲕᲘᲗᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲠᲝᲓ ᲘᲚᲘᲠᲘᲜᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ, ᲠᲝᲛ ᲞᲐᲠᲢᲝᲠᲒᲗᲐ ᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲧᲝᲗ ᲡᲐᲛᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲒᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲨᲘ, ᲐᲠᲐᲛᲔᲓ ᲘᲜᲓᲘᲕᲘᲓᲣᲐᲚᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲠᲘᲢᲐᲢᲘ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲐ. ᲛᲣᲓᲐᲛ ᲛᲝᲒᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲐᲛᲐᲚᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲕᲘᲗᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲠᲘᲢᲐᲢᲘ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲐ. ᲛᲣᲓᲐᲛ ᲛᲝᲒᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲐᲛᲐᲚᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲕᲘᲗᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡ ᲐᲥᲢᲘᲕᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ, ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲠᲘᲠ

... ხელოვნება

სალამ-ზადე არაბეთის ხატავს

შესრულებულია დიდი დამაჯერებლობით ამ წაყმეცვანთა შორის განსაკუთრებით აღსანიშნავია აღმოსავლეთ არაბეთის გამოჩენილი პოეტის მუსამეტ მეჰტი ელჯაკაჰრის პორტრეტი და „დედა".

მხატვარ სალამ სალამ-ზადეს სურათების გამოფენა თბილისში, ქართული ხელოვნების ნაწარმოებთა იმ გამოფენის სავსებლად, რომელიც ამას წინათ მოეწყო ბაკოში.

ძ. ბაბრაკიშვილი.

• • •

სურათებზე: სალამ-ზადეს ნახატები „სკოლისაკენ" (მარცხნივ), „მალმებს შორის" და „ბიგროსი" (ქვემოთ).

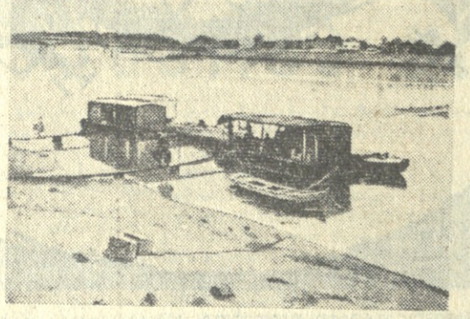

საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის ორ დიდ საგამოფენო დარბაზში, გაიხსნა აზერბაიჯანის ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის მხატვარ სალამ სალამ-ზადეს ნამუშევრების გამოფენა — „არაბეთის ქვეყნებში".

სალამ სალამ-ზადემ 1960 წელს იმოგზაურა პირველად ერაყის რესპუბლიკაში, და როგორც ტურისტმა, ამ უძველეს კულტურის მქონე ქვეყანაში მოეცებული შთაბეჭდილებით აღფრთოვანებულ ხელოვანი 1961 წელს კვლავ გეემგზავრა შემოქმედებითი მივლინებით არაბეთის ქვეყნებში.

საქართველოს ხელოვნების მუზეუმის დარბაზებში გამოფენილია ის ნამუშევრები, რომლებიც მხატვარმა ამ მოგზაურობათა შთაბეჭდილებებთ შექმნა.

მხატვარმა დაკვირვებული თვალით შეისწავლა და ოსტატურად გადაიტანა ტილოზე იმ ხალხების წარსული და ახალი ცხოვრება, რომლებმაც ბრძოლით დაიპყრეს თავი ოოლონიერ ჩაგრას და განვითარების თავისუფალ გზაზე გამოდგნენ. ამ თემაზეა შესრულებული ნამუშევრები: „არაბი", „მუშა ჰასანი", „ძველი მშენებელი", „ბაღდადის დილა", „უცნობი ჯარისკაცის ძეგლი", „ქუჩაში". განსაკუთრებით აღსანიშნავია სურათი „ბაღდადის ღილა", რომელიც სიმბოლოდაც გადმოსცემს ქვეყნის ახალი ცხოვრების დასაწყისს. სურათში ასახულია ქალაქის ერთ-ერთი ქუჩა, რომელიც სავსეა უახლესი ტიპის ავტომობილებით, ხოლო მათ გვერდით ქვაფენილზე მიერეკებიან ცხვრის ფარას. ფარას თანამგზავროვე სტილით აგებული უზარმაზარ შენობაზე მოხვედრილ მზის სხივთა თანთანი ამუქებს.

ნამუშევართა ნაწილი ეხება ქვეყნის წარსულს, კულტურის ძეგლებს, ხალხის ყოფას, ზნე-ჩვეულებებსა და მომხიბვლელ ბუნებას: „ტიგროსი", „ეტესიფონის ნანგრევები", „მუტაფაკალის მეჩეთი სამარაში", „მალვის მინარეთი სამარის ახლოს", „ხალიჩების გამყიდველი"...

...გამოფენაზე წარმოდგენილია არაბეთის თავისუფალი ქვეყნების უბრალო ადამიანთა და კულტურის მოღვაწეთა პორტრეტების. მთელი სერია, რომელიც

სიახლე დედამიწის ატმოსფეროს შესახებ

მიწის ხელოვნური თანამგზავრებისა და კოსმოსური რაკეტების შემწეობით ჩატარებული კვლევის შედეგად მიღებულია ახალი მონაცემები დედამიწის ატმოსფეროს შემადგენლობისა და განფენილობის შესახებ. აღმოჩნდა, რომ 80 კილომეტრ სიმაღლეზე ჰაერის თრთქმის ყველა მოლეკულა ატომებად იყოფა. 100 კილომეტრ სიმაღლეზე ესენი, ძირითადად, ჟანგბადისა და აზოტის ატომები არიან. მათ შემდეგ ჟანგბადის, ჰელიუმისა და, ბოლოს, წყალბადის შრეებია. ზზის რენტგენისა და ულტრაიისფერი სხივების, აგრეთვე მზიდან მომავალი ნაწილაკების — კორპუსკულების დარტყმების მოქმედებით ატომები კარგავენ თავიანთ ელექტრონებს და იქცევიან იონებად, ე. ი. ელექტროობუტის ლიტონებად.

განფენილობა მთელი ატმოსფეროს, რომელიც ასეთი იონიზებული გაზებისაგან — „დედამიწის გვირგვინისაგან" — ანუ „გეოგვირგვინისაგან" შედგება, ბეტად დიდია. იგი „გაკვლეულია" რაკეტებით. დედამიწის ზედაპირიდან 22 ათას კილომეტრ მანძილამდე. „გეოგვირგვინში" დაფიტხული ნაწილაკების — იონების სიმკვრივე მეტისმეტად მცირეა. მაგალითად, მიწიდან დაახლოებით 20 ათას კილომეტრ მანძილზე ერთ კუბურ სანტიმეტრში სულ რამდენიმე ასეული დადებითად დამუხტული ნაწილაკია, მაგრამ როცა 300 კილომეტრ სიმაღლეზე ასეთსავე მოცულობაში ორ მილიონამდე იონია, ხოლო დედამიწის ზედაპირთან ატმოსფეროს მოლეკულების რიცხვი ოცნიშნა ციფრით გამოიხატება...

საინტერესოა, რომ „გეოგვირგვინის" განფენილობა მზის აქტივობისაგან დამოკიდებით პერიოდულად იცვლება. აღმოჩენილია აგრეთვე ჰაერის სიმკვრივის სადღეღამისო ცვლილებანი: ღამისით ეს სიმკვრივე მატულობს. გამოკვლევამ ცხადყო, რომ ჰაერის სიმკვრივე მეცრდება ჩრდილოეთი ზონეებიდან სამხრეთ განედებზე გადასვლისას.

მონაცემები დედამიწის ატმოსფეროს შესახებ სულ ოხრო მეტად ადასტურებდა თანამგზავრებისა და კოსმოსური რაკეტების მომავალ გაშვებათა დროს.

საგაზეთო „ახალი ამბები".

მოკლედ ჩვენ ყველაფერზე

□ **ჟუთაისი.** (საკ. კორ.). ხ. ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის კოლექტივში დიდი პოპულარობით სარგებლობს ღამის სანატორიუმი, რომელიც ამ ერთი წლის წინათ გაიხსნა ქარხნის მუშაკთა დასაბინავებლად.

ღამის სანატორიუმში პროფკავშირის საქართველო კომიტეტის 24-დღიანი საგზურით ერთდროულად ისვენებს და მკურნალობს 25 კაცი. აქ არის კეთილმოწყობილი სამედიცინო და საპროცედურო კაბინეტები, საძინებელი ოთახები, წითელი კუთხე.

სანატორიუმი დღემდე 850-ზე მეტ ავტომშენებელს მოემსახურა.

□ **ამბროლაური.** (საკ. კორ.). სარაიონო კულტურის სახლში გაიხსნა თბილისის სამხატვრო აკადემიის სტუდენტთა საზაფხულო ნამუშევრების გამოფენა. აქ ფართოდ არის წარმოდგენილი ეტიუდები, ესკიზები, ჩანახატები. სტუდენტთა ყველა ნამუშევარში ჩანს რაკის თვალწარმტაცი ბუნება, ამ კუთხის ადამიანების ცხოვრება და საქმიანობა.

□ **ტყიბული.** (საკ. კორ.). ხელით მდიდარ სოფელ ბრესილში ამუშავდა ხილის წვენის გადამმუშავებელი ქარხანა.

ახლამდა საწარმომ უკვე გამოუშვა პირველი პროდუქცია — ვაშლის, მაყვლისა და მოცვის წვენი. ეს ნახევარფაბრიკატები შემდგომი დამუშავებისათვის გაეგზავნა სორმონის ღვინის ქარხანას. ახლო მომავალში ბრესილის ქარხანა დაიწყებს არომატული ღვინოების გამოშვებას.

... ...

რუსთაველის თეატრის გასტროლები

სპექტაკლები და შეხვედრები

თითქმის თვეზანახევარი იყო საგასტროლო მოგზაურობაში თბილისის რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრი, რომლის კოლექტივმა ზესტაფონის, ცხარაძის, ბათუმის, სოხუმისა და ჭუთაისის სამასი ათასამდე მაყურებელს აჩვენა თავისი ხელოვნება. თეატრის წლევანდელი გასტროლები იმითაც იყო მნიშვნელოვანი, რომ იგი, წარსულისაგან განსხვავებით, რამდენიმე ქალაქს მოიცავდა.

რუსთაველის თეატრს საგასტროლო რეპერტუარში ჰქონდა უკანასკნელი ორი სეზონის სპექტაკლები: „ფიროსმანი", „ბაბტრიონი", „როცა ასეთი სიყვარულია", „ზღვის შვილები", „თანამედროვე ტრაგედია" და „ჭუთათურები". აღსანიშნავია, რომ ამათ შორის მხოლოდ ერთია არაქართული ნაწარმოები.

ბათუმს იშვიათად ახსოვს საგასტროლოდ ჩამოსულთა ასე ინტენსიური თეატრალური დღეები, როგორც ეს რუსთაველის თეატრის გასტროლების დროს იყო. ბილეთის შოვნა „პრობლემად" იქცა. ბათუმის მთელი საზოგადოების გულთბილმა და ალერსიანმა დამოკიდებულებამ ახალი ძალა და სიმხნევე შემატა თეატრის კოლექტივს. გასტროლების წარმატებით დამთავრებასთან დაკავშირებით აპარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა საპატიო სიგელით დაჯილდოვა თეატრი და მისი რამდენიმე წევრი. საპატიო სიგელებით დაჯილდოებულ იქნენ ახალგაზრდა დრამატურგები გ. ხუხაშვილი და ლ. ხანიკიძე. ეს იყო ჩვენი დრამატურგიისადმი მხარდაჭერისა და წახალისების კიდევ ერთი გამოხატულება. გასტროლების მონაწილეები ეწვევნენ სოფელ სარფს.

თეატრის საგასტროლო მოგზაურობა მარტო ქალაქის ცენტრებში წარმოდგენების ჩვენებით როდი შემოიფარგლა. სისტემატურად ეწყობოდა სპექტაკლები სოფლად, კოლმეურნეობებსა და საწარმოებში. ჭუთაისში ყოფნისას რუსთაველელები იყვნენ სამონეთში დ. კლდიაშვილის სახლ-მუზეუმში. იქ ახლა დიდი მზადებაა გამოჩენილი მწერლის დაბადების მეასე წლისთავისათვის. მიმდინარეობს გზის (რომელიც საკმაოდ ცუდია) შეკეთება. ახლად მზადდება ექსპონატების გამოფენა და სხვ. მეორე დღეს გაზეთ „ჭუთაისის" ინიციატივით გაიმართა გულთბილი შეხვედრა თეატრის კოლექტივსა და რედაქციის მუშაკებს შორის, მოეწყო ექსკურსია ხათაფლიაში. და გარა მარტო ეს? იყო სხვა ღონისძიებანიც ხელოვნების ცხოვრებასთან კავშირის განმტკიცების მიზნით.

რუსთაველის თეატრმა დაამთავრა გასტროლები. ამით დამთავრდა 1961-1962 წლის სეზონიც. ახალ თეატრალურ ცხოვრებას რუსთაველელები 10 სექტემბერს დაიწყებენ.

ვ. კიკნაძე.

ეს სურათი ჩვენმა ფოტოკორესპონდენტებმა გუშინ გადაიღეს თბილისის ს. მ. კიროვის სახელობის პარკში, კოსმონავტ პავლე პოპოვიჩის სურათის ნახვა მართლაც რომ ყველას აინტერესებს.

ფოტო ვლ. გინზბურგისა
და შ. ჩხეტიანისა.

გაზეთ „პრავდას" — საერთაშორისო პრემია

დაიხურა ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის V კონგრესი

ბუდაპეშტი, 10 აგვისტო. საკდესის კორესპონდენტი ა. სემიონოვი იუწყება:

გაზეთ „პრავდას" თვალსაჩინო პროფესიული საქმიანობისათვის ჟურნალისტთა საერთაშორისო პრემია მიენიჭა. ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებაში პრემიის მინიჭების შესახებ აღნიშნულია, რომ „პრავდა" გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების სულისკვეთებით ხელს უწყობს მთელი მსოფლიოს მშვიდობის შენარჩუნებას, ხალხთა შორის მეგობრული ურთიერთობის განვითარებას.

დღეს მთელი დარბაზის ტაშის გრიალში ეს გადაწყვეტილება გამოცხადდა ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის V კონგრესის საბოლოო სხდომაზე, რომელიც ბუდაპეშტში მიმდინარეობს საბჭოთა დელეგაციის მეთაურმა, გაზეთ „პრავდის" მთავარმა რედაქტორმა ბ. ა. სატიუკოვმა მადლობა გადაუხადა ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის ხელმძღვანელობას გაზეთის საქმიანობის მაღალი შეფასებისათვის. ბ. ა. სატიუკოვმა განაცხადა, რომ საბჭოთა დელეგაციას მიზანშეწონილად მიაჩნია პრემიის ფულადი ნაწილი გადასცეს ჟურნალისტთა სოლიდარობის საერთაშორისო ფონდს სუსტად განვითარებული ქვეყნების ჟურნალისტიკის დასახმარებლად.

მეორე საერთაშორისო პრემია მიენიჭა ჟურნალისტიკის თეორიის დარგში თვალსაჩინო საქმიანობისათვის პროფესორ ექტორ მუხიკას (ვენესუელა).

ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის საპატიო დიპლომები, მიენიჭა მსოფლიოს 36 გამოჩენილ ჟურნალისტს. მათ შორის არის საბჭოთა პრესის 4 მუშაკი — ა. ი. აჯუბეი, პ. ბ. ეროფეევი, დ. ფ. კრამარენოვი, პ. ა. სატიუკოვი.

... ...

... ...

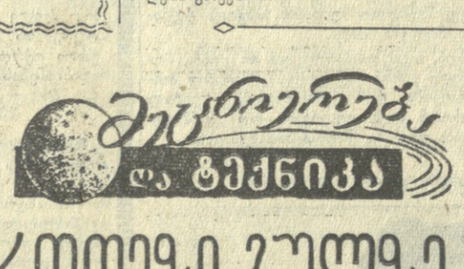

პროთეზი გულზე

ჟირუბგმა მკერდგახსნილ ავადმყოფს გაუხსნა გული, გაზომა აორტა და დაადგინა გულის მანკით გამოწვეული სისხლის მიმოქცევის დარღვევა. ავადმყოფის ძვლის მონაკვეთიდან სარქველი დაამზადა და კაპრონის ქსოვილი გადაკერა. დაზიანებულის გვერდით ახალი სარქველი მიამაგრა და აორტას მიაკერა.

ასეთი ოპერაცია გულზე ამას წინათ მინსკის სამედიცინო ინსტიტუტის საფაკულტეტო კლინიკაში გაკეთა ახალგაზრდა ქირურგმა, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატმა ალექსანდრე შოტმა. ოპერაცია გუუკეთეს ვიტებსკის ოლქის ღუბროვნოს რაიონის 1 მაისის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის მუშას 20 წლის ოლეგ პოლუშკოს, რომელიც იტანჯებოდა აორტული სარქველის არასაკმარისობით.

ალექსანდრე შოტის ეს მეხუთე ოპერაციაა. ოპერაციადგადატანილი ყველა ავადმყოფი კარგად გრძნობს თავს.

კლინიკის ხელმძღვანელმა პროფესორმა, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორმა პეტრე მასლოვმა საგაზეთო „ახალი ამბების" კორესპონდენტთან საუბარში განაცხადა:

— შოტის მიერ შესრულებული ოპერაციის სირთულე მდგომარეობს იმაში, რომ იგი კეთდება მომუშავე გულზე, სპეციალური ამარაგით სისხლის მიმოქცეიდან მის გამოუთიშავად. და მიუხედავად იმისა, რომ ოპერაცია სამ საათს გრძელდება, ავადმყოფები ადვილად იტანენ. პროთეზის დაყენება შეიძლება ფილტვის არტერიაზეც.

ოპერაციებს წინ უძღოდა მრავალი ექსპერიმენტი ცხოველებზე. ჩატარებული ცდების შედეგად ახალგაზრდა მეცნიერმა შეძლო შეექმნა ხელოვნური აორტული სარქველი. აქამდე ნარუმატებლად მთავრდებოდა კაპრონისაგან პროთეზის დამზადების ცდები. რბილი კაპრონული ქსოვილი ადვილად იღუნებოდა, ხოლო შემდეგ ვიწროვდებოდა და იწოვებოდა.

კაპრონგადაკრული ძვლის კარკასი შედეგიანი აღმოჩნდა. სამ-ოთხ თვეში სარქველი შეეზრდება შემაერთებელ ქსოვილს და შეეხორცება ადამიანის ორგანიზმს. იგი ოოლად მოძრავია და არ იწვევს ტრომბის გაჩენას.

ალექსანდრე შოტმა არა მარტო ოპერაციის მეთოდიკა დაამუშავა, არამედ სპეციალური ხელსაწყოებიც შექმნა.

საგაზეთო „ახალი ამბები".

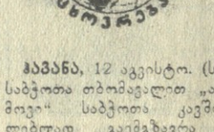

სასწავლებლად მოდიან საბჭოთა კავშირში

კუბას სწამს თავისი შვილების

ჰავანა, 12 აგვისტო. (საკდესი). გუშინ საბჭოთა თბილავლით „ადმირალი ნახიმოვი" საბჭოთა კავშირში სასწავლებლად გაეგზავნა 330 ახალგაზრდა კუბელი, რომლებიც სწავლის დამთავრების შემდეგ გახდებიან მაღალკვალიფიციური აგრონომები, ვეტერინარები, ინჟინრები, სოფლის მეურნეობის მექანიზატორები, ზოოტექნიკოსები, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისა და სახალხო მამულების ხელმძღვანელები. ეს არის მოწიფავე ახალგაზრდობა, რომელიც მაგალითს იძლევა შრომასა და სწავლაში და რომელმაც თავისი ხალხის ნდობა მოიპოვა.

კუბელმა ხალხმა გულთბილად გააცილა თავისი შვილები საბჭოთა კავშირში სასწავლებლად. ჰავანის ნავსადგურში გაიმართა დედაქალაქის მშრომელთა ხალხმრავალი მიტინგი, რომელიც ამ დიდმნიშვნელოვან მოვლენას მიეძღვნა. მიტინგზე ეროცელი და გულთბილი სიტყვა წარმოთქვა გაერთიანებული რევოლუციური ორგანიზაციების ეროვნულ ხელმძღვანელობის წევრმა ჟოლოს რაფაელ როდრიგესმა.

ჩვენ, თქვა მან, შეეკრიბენით დღეს, რათა ჩვენი ახალგაზრდობის მორიგ ჯგუფი გავაცილოთ სასწავლებლად საბჭოთა კავშირში. ჩვენ დიდი კმაყოფილებით ვიღებთ საბჭოთა კავშირის ტექნიკურ დახმარებას, რომელსაც სსრ კავშირი გვიწევს არა მარტო ჩვენი ეკონომიკის განვითარებაში, არამედ აგრეთვე ჩვენ, ქვეყნის მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობისათვის სპეციალისტების მომზადებაში. ჩვენი ახალგაზრდობა საბჭოთა კავშირში მიდის, რათა შეიძინოს სოფლის მეურნეობის გაძღოლის მდიდარი გამოცდილება. ჩვენ ყველა პროფილის სპეციალისტები გვესაჭიროება. ამიტომ ჩვენი ხალხი ერთ რამეს ითხოვს თქვენგან — ისწავლოთ, ისწავლოთ და ისწავლოთ. ჩვენი ხალხი სულითა და გულით უხდის მადლობას საბჭოთა ხალხს, საბჭოთა მთავრობასა და სსრ კავშირის კომუნისტურ პარტიას ამ დახმარებისათვის.

საბჭოთა კავშირში ნასწავლი ბევრი ახალგაზრდა, რომლებიც ამას წინათ დაბრუნდნენ კუბაში, განაგრძო რაფაელ როდრიგესმა, ახლა სახალხო მამულებისა და კოოპერატივების ხელმძღვანელია. ამ ახალგაზრდებმა გაამართლეს ჩვენი იმედი. მათ სსრ კავშირში შეიძინეს მეცნიერული ცოდნა, ძვირფასი გამოცდილება და პრაქტიკულად ახორციელებენ მას. იმას, რაც მათ საბჭოთა მეგობრებმა ასწავლეს, კუბელი ახალგაზრდობა აქ კუბაში იყენებს. დასასრულ რაფაელ როდრიგესმა განაცხადა:

ჩვენ რწმენით ვუყურებთ ჩვენს ახალგაზრდობას, — ჩვენი სამშობლოს საუნჯეს. რწმენით ვუყურებთ მას და ამტომ ვამბობთ: ჩვენი სამშობლოს მომავალი უზრუნველყოფილია.

საბჭოთა თბომავლით „ადმირალი ნახიმოვი" სსრ კავშირში გაემგზავრა აგრეთვე კუბელი ახალგაზრდობის ჯგუფი პატრის ლუმუმბას სახელობის ხალხთა მეგობრობის უნივერსიტეტში სასწავლებლად, აგრეთვე საბჭოთა კავშირში მოსწავლე კუბელი სტუდენტები, რომლებმაც არდადეგები სამშობლოში გაატარეს.

მძლეოსნებმა ალამი დაუშვეს

მაღალი შედეგები, ახალი ჩემპიონები

გუშინ მოსკოვის ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალურ სტადიონზე დამთავრდა სსრ კავშირის პირადი პირველობის გათამაშება მძლეოსნობაში.

უკანასკნელ დღეს გათამაშდა 14 ოქროს მედალი. მაღალი სპორტული შედეგი აჩვენა 400 მეტრზე თარჯრბენში ვ. ანისიმოვმა, რომელმაც ეს დისტანცია გაირბინა 50,6 წამში. როგორც მოსალოდნელი იყო ბაღროს ტყორცნაში გაიმარჯვა თამარა პრესმა. მისი შედეგია 58 მეტრი და 17 სანტიმეტრი.

200 მეტრზე რბენაში ქალთა შორის უძლიერესი იყო მ. იტკინა, შედეგით 24 წამი.

საერთო ინტერესი გამოიწვია რბენამ 5.000 მეტრზე. ფინიშთან პირველი იყო ოლიმპიური ჩემპიონი ბ. გილენკინოვი. დრო — 13 წუთი და 56 წამი. 1.500 მეტრზე რბენაში გამარჯვებული გამოვიდა ვ. სავინკოვი, (3 წუთი და 41,1 წამი).

ხუთჯიდში ქალთა შორის ჩემპიონი გახდა ლ. შმაკოვა (4.658 ქულა), ჯვალთა შორის ათჯიდში — ვ. კუზნეცოვი (7.891 ქულა).

კერესი თუ გელერი?

მოსკოვში გრძელდება საჭადრაკო მატჩი საბჭოთა გროსმაისტერებს პაულ კერესსა და ეფიმ გელერს შორის.

გუშინ გაიმართა მეორე პარტია. ბრძოლა გარდამავალი უპირატესობით ხასიათდებოდა და 44-ე სვლაზე ყაიმით დამთავრდა.

ამრიგად, მატჩის ანგარიშია 1:1.

მესამე პარტია შედგება 15 აგვისტს.

... ...

დინამოელთა დაგრუნეგა

როგორც ვიუწყებოდით თბილისის „დინამოს" ფეხბურთელებმა დაამთავრეს ტურნე გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში და სამივე მატჩი ფრედ (1:1, 2:2, 1:1) დაამთავრეს.

გუშინ დინამოელები თბილისში დაბრუნდნენ და დღის მეორე ნახევარში თავიანთ სპორტულ ბაზაზე გამართეს წვრთნა.

თბილისელებს მორიგი მატჩი საკავშირო პირველობაზე ექნებათ საკუთარ მოედანზე ტამკენტის „პახტაკორთან" 16 აგვისტს.

მატჩები მეტოქეთა მოედნებზე

გაიმართა რესპუბლიკათა „ბ" კლასის გუნდების მოორე ასპარეზობები ფეხბურთში ჩვენი ქვეყნის პირველობაზე.

ქალაქ ჩირჩიკში ფოთის „კოლხიდა" შეხვდა ადგილობრივ „ხიმიკს". მატჩის შედეგია 1:0 მასპინძელთა სასარგებლოდ.

ტაშკენტში თამაშობდნენ ბათუმის „დინამოსა" და ტაშკენტის ოლქის „პახტაკორის" ფეხბურთელთა კოლექტივები. გაიმარჯვეს ტაშკენტელებმა 5:0.

ფრუნზეს „ალგა" საკუთარ მოედანზე შეხვდა რუსთავის „მეტალურგს" და მატჩი ფრედ (1:1) დაამთავრა.

ბელგიელი ფეხბურთელები მოსკოვში

გუშინ მოსკოვში გაიმართა საერთაშორისო მატჩი ფეხბურთში დედაქალაქის „ტორპედოსა" და ბელგიის საკლუბო გუნდ „ლიეჟს" შორის. გაიმარჯვეს ტორპედოელებმა 4:2.

... ...

... ...

15 აგვისტო

პირველი პროგრამით

08.30 — კონცერტი მცხეთის, ღუშეთის, მესტიისა და მახარაძის რაიონების თვითმოქმედი ანსამბლების შესრულებით, 09.20 — ნაწყვეტი ლ. ტოლსტოის რომანიდან „ომი და მშვიდობა", 11.00 — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის ციკლიდან — „როგორ ითქმის ფრანგულად", 11.20 — ტელესანალი მოსკოვიდან, 12.15 — ორიგინალ ქართული ოპერებიდან, 12.45 — სიმღერები, 13.40 — გრიგის სონატა მინორი, 17.20 — მეერთან თბილისის თვითმოქმედი ანსამბლების მონაწილეები, 17.40 — გადაცემა მოსწავლეთათვის, 18.05 — გადაცემა ციკლიდან — „იცნობდეთ", 18.45 — პიესები პროკოფიევის საფორტეპიანო ციკლიდან „რომეო და ჯულიეტა", 19.15 — ქართული მუსიკა, 19.45 — საუბარი: „ატომური ენერგიის გამოყენება მშვიდობიანი მიზნებისათვის", 20.20 — ო